

Happy Smart Cities

in **days**
INOVÁCIE V POHYBE

inDays Žilina 2026
12 - 14. máj 2026

**3 dni inšpirácie, inovácií a partnerstiev,
ktoré menia Slovensko.**

Z OBSAHU

TÉMA ČÍSLA ADAPTÁCIA NA ZMENU KLÍMY

Na zmenu klímy musíme
aktívne reagovať

Living Labs:

- Brezno
- Púchov
- Žilina

Kvalita ovzdušia a možnosti
využitia AI pri monitorovaní
klimatickej odolnosti miest

ZO ŽIVOTA SCK

inDays2026:
SLOVENSKO NA CESTE
K SMART CITIES

VEREJNÝ PRIESTOR

Ihriská ako súčasť
klimatickej infraštruktúry
mesta

ADAPTÁCIA NA ZMENU KLÍMY – PROBLÉM, KTORÝ SME SI VYROBILI SAMI

Adaptácia na zmenu klímy tu bude s nami dlho. Nie preto, že by sme ju nevedeli riešiť. Ale preto, že sme ju príliš dlho ignorovali.

Roky sme mali dostatok dát, analýz aj varovaní. Vedeli sme, čo príde. Vedeli sme, čo treba robiť. Napriek tomu sme túto tému odsúvali – pretože nebola dostatočne „urgentná“. Až kým sa nestala realitou.

Dnes už nejde o scenáre. Ide o dôsledky.

Vysychajúce zdroje vody, prehrievanie miest, extrémne výkyvy počasia. To nie sú výnimočné udalosti – to je nový štandard. A napriek tomu sa stále správame, akoby išlo o dočasný problém, ktorý sa vyrieši sám. Alebo horšie – ktorý vyrieši niekto iný.

Nevyrieši.

Adaptácia na zmenu klímy nie je agenda „tých hore“. Nie je to téma pre niekoľko úradníkov ani pre jeden rezort. Je to systémová zmena, ktorá sa musí diať tam, kde má reálny dopad – v mestách a obciach.

A tu prichádza nepríjemná otázka: prečo sa to ešte nedeje v potrebnom rozsahu?

Nie preto, že by sme nemali riešenia. Tie existujú. Európske mestá ich implementujú roky a svoje skúsenosti zdieľajú – napríklad aj prostredníctvom programu URBACT.

Nie preto, že by neboli peniaze. Práve naopak – prichádza obdobie, ktoré ponúka bezprecedentné finančné možnosti na adaptáciu.

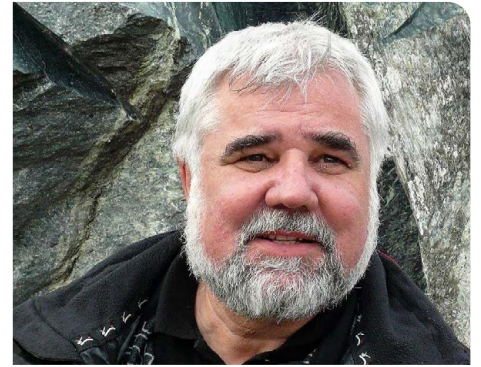
A nie preto, že by sme nemali odborníkov.

Skutočný problém je inde: v nedostatku rozhodnutí, odvahy a systematického riadenia.

Adaptácia na zmenu klímy sa nedá riešiť projektom „pre projekt“. Nedá sa odkomunikovať ako PR aktivita. A už vôbec sa nedá odkladať.

Je to manažérska téma. Téma riadenia miest.

Mestá a obce majú dnes v rukách najväčšiu moc – aj najväčšiu zodpovednosť. Vedia

meniť verejný priestor, pracovať s vodou, zeleňou, infraštruktúrou. Vedia nastavovať projekty, ktoré majú reálny dopad. A vedia zapojiť ľudí – nie cez apel, ale cez konkrétne riešenia.

Otázka teda nie je, či máme možnosti.

Otázka je, kto ich začne reálne využívať – a kto bude ďalej čakať.

Pretože čas, keď sme si mohli dovoliť nečinnosť, sa skončil.

Vladimír Jurík

Na zmenu klímy musíme aktívne reagovať

Klimatické zmeny sú globálny problém, ktorý pocítíme na lokálnej úrovni. Aj preto sa naň Slovensko musí pripraviť. Súčasťou stratégie je aj program NatAdapt. „*Jeho cieľom je posilniť adaptačnú kapacitu celého Slovenska, najmä v oblastiach vodného hospodárstva, poľnohospodárstva, lesov, biodiverzity, ľudských sídel a verejného zdravia,*“ hovorí Jozef Škultéty, ktorý bol v čase prípravy projektu generálnym riaditeľom Sekcie zmeny klímy a ovzdušia Ministerstva životného prostredia SR a podieľal sa na jeho formovaní.

Ako vznikol zámer zapojiť sa do iniciatívy NatAdapt?

Zmena klímy je jedným z najzložitejších problémov, ktorým dnes čelíme. Aj keď sú prejavy zmeny klímy na celom svete a v regiónoch rôzne, jej nepriaznivé dôsledky na sociálno-ekonomické a prírodné systémy sú stále významnejšie a vyžadujú si aktívne riešenie. Zmena klímy je síce globálnym problémom, ale pocitovaným na miestnej úrovni, ktorý bude existovať po celé desaťročia a storočia. Preto aj Slovenská republika musí aktívne reagovať na tento fenomén a to ako prípravou strategických dokumentov a vhodného legislatívneho a regulačného prostredia, tak aj vyhľadávaním a používaním vhodných nástrojov, vrátane finančných, s cieľom efektívnej realizácie nevyhnutných opatrení.

Aké nástroje boli k dispozícii a čo bolo ich cieľom?

V Európskej únii bol v uplynulom období okrem iných k dispozícii aj Program LIFE ako hlavný európsky nástroj na financovanie opatrení v oblasti životného prostredia a ochrany klímy a priamo výrazne podporujúci adaptáciu na zmenu klímy prostredníctvom špecifických aktivít, projektov a fondov. Od roku 2021 funguje LIFE ako program pre životné prostredie a ochranu klímy s rozpočtom viac ako 5,4 miliardy EUR; jedným zo štyroch podprogramov je konkrétne „Zmierňovanie zmeny klímy a adaptácia na ňu“. Cieľom je posilniť odolnosť ekosystémov, hospodárstva a verejných služieb voči klimatickým rizikám, čo priamo podporuje adaptáciu na extrémny (sucho, záplavy, vlny horúčav atď.).

Na čo sa program zameral?

LIFE financuje predovšetkým štandardné projekty (SAP), integrované projekty (LIFE IP) a koordinačné/informačné aktivity. Za-

hrňajú napríklad rozvoj a pilotnú výstavbu adaptívnych riešení v mestách, poľnohospodárstve, lesoch, vodnom hospodárstve a infraštruktúre, využitie riešení, vychádzajúcich z prírody (NBS), ako sú zelené infraštruktúry, reprofílovanie krajín, obnova ekosystémov ako aj prevádzku a testovanie výstražných systémov, adaptáciu zdravotníckej infraštruktúry a plánovanie rád zodpovedných na záplavy či suchu.

Ako bolo nastavené financovanie?

V rámci podprogramu „Zmierňovanie zmeny klímy a adaptácia na ňu“ bolo pre obdobie 2021–2027 na adaptáciu vyčlenených niekoľko stoviek miliónov EUR; napríklad v multiročnom pracovnom programe 2021–2024 ide o zhruba 505 miliónov EUR. Maximálna miera spolufinancovania EÚ dosahuje približne 60 % štandardných projektov v tejto oblasti, čo znamená značnú podporu verejných a súkromných aktérov pri realizácii adaptívnych opatrení. Projekty LIFE sú systematicky prezentované a zdieľané na platforme Climate ADAPT, kde sa zozbierané riešenia a prípadové štúdie prenášajú do politického a územného plánovania. Týmto spôsobom program nielen priamo financuje opatrenia, ale aj vytvára metodický základ, katalógy riešení a odporúčania pre mestské plány adaptácie, krajské managementy a národné plány adaptácie na zmenu klímy.

Čo teda bolo hlavným impulzom pre ministerstvo zapojiť sa do tejto iniciatívy?

Objektívna potreba riešiť tému adaptácie na zmenu klímy v SR a disponibilita toho nástroja boli prirodzenými impulzmi pre MŽP SR uchádzať sa o finančnú podporu z EÚ. Toto úsilie viedlo k príprave a nakoniec ku schváleniu projektu LIFE NatAdapt SK.

Ako projekt zapadá do širšej klimatickej politiky Slovenska? Akým spôsobom budú finančné prostriedky z grantu EÚ využité? Na aké priority sú určené?

Projekt LIFE NatAdapt SK (oficiálne označovaný aj ako LIFE SIP 2024 NatAdapt SK) je integrovaný LIFE projekt určený konkrétne na podporu adaptácie na zmenu klímy na Slovensku, financovaný z európskeho programu LIFE v rámci podprogramu „Zmierňovanie zmeny klímy a adaptácia“ a má celkový rozpočet približne 17 miliónov eur.

Cieľom LIFE NatAdapt SK je posilniť adaptačnú kapacitu celého Slovenska, najmä v oblastiach vodného hospodárstva, poľnohospodárstva, lesov, biodiverzity, ľudských sídel a verejného zdravia. Projekt je priamo prepojený so Stratégiou adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy (2018) a s jej Akčným plánom 2021, čo z neho robí implementačný rámec pre národnú klimatickú adaptáciu.

Aké konkrétne aktivity sú jeho súčasťou?

V oblasti sídelného prostredia sú do projektu zapojené tri pilotné mestá – Brezno, Púchov a Žilina, kde sa v rokoch 2026 a nasledujúcich budú testovať a implementovať konkrétne adaptívne opatrenia. Zameriavajú sa na vodozádržné opatrenia, zelené strechy, úpravy mestského usporiadania, zeleň v mestách a platformy typu "živé laboratóriá (living labs)", ktoré umožňujú obyvateľom spolupodieľať sa pri navrhovaní riešení. Celú iniciatívu koordinuje Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) v spolupráci s partnerskými mestami a inými inštitúciami. Projekt umožní presmerovať finančné prostriedky z európskych fondov na praktické pilotné opatrenia a metodické rámce, ktoré môžu následne využiť aj ďalšie miestne komunity pri príprave alebo implementácii vlastných adaptačných plánov.

Ako prebiehala spolupráca ministerstva s jednotlivými mestami počas prípravy projektu? Zohrávali v tomto procese rolu aj odborné združenia ako napríklad Smart Cities klub?

MŽP SR počas celej prípravy projektu LIFE NatAdapt SK dbalo na jeho úzku previazanosť s platnými strategickými dokumentami ako aj s pripravovanou novou Stratégiou adaptácie SR na zmenu klímy (do roku 2040 a s výhľadom do roku 2050), a to s využívaním inkluzívneho ako aj participatívneho prístupu. Sídelné prostredie býva v týchto procesoch v komunikácii a spolupráci s MŽP SR zastúpené predovšetkým

prostredníctvom Únie miest Slovenska, ZMOS a aj Smart Cities klubom. MŽP SR si váži, oceňuje a rešpektuje dlhoročné skúsenosti Smart Cities klubu ako platformy, ktorá združuje odborníkov, zástupcov miest, technologické firmy, výskumné inštitúcie a ďalších aktérov zameraných na rozvoj inteligentných miest na Slovensku. Podpora dialógu, zdieľanie vedomostí, dobrých praxí a hľadanie inováčných riešení pre výzvy, ktorým čelia slovenské mestá v oblasti udržateľnosti, efektívnosti a kvality života obyvateľov, sú práve tou vyhľadávanou devízou Smart Cities klubu, ktorá pomáha prekonať falošný, ale nezriedka presadzovaný obraz, že napriek pochopeniu hrozby zmeny klímy činy a správanie jednotlivých subjektov nemajú žiadny vplyv na zložitost' ekonomicko-sociálnych a environmentálnych javov. Musí nám všetkým záležať na tom, aby aj mestá mali ambíciu cieľavedome napĺňať novú víziu, že oni sú činiteľmi a aktívnymi architektmi budúcej klímy.

Aké ďalšie kroky očakávate od ministerstva v súvislosti so zmenou klímy? Možno počítať s aktívnym zapojením miest?

Vyjadriť sa len k téme adaptácie na zmenu klímy. Tu je primárnou úlohou dokončiť a na úrovni vlády SR schváliť novú Stratégiu adaptácie SR na zmenu klímy (do roku 2040 a s výhľadom do roku 2050). SR sa nachádza v záverečnej fáze prípravy tejto novej národnej adaptačnej stratégie, ktorá má reagovať na čoraz výraznejšie dopady zmeny klímy – od sucha a vln

horúčav až po extrémne zrážky a povodne. Proces prípravy prebiehal od roku 2023 za podpory Európskej komisie a zahŕňal rozsiahle analytické práce, vrátane hodnotenia klimatických rizík a zraniteľnosti jednotlivých regiónov a sektorov. Tieto podklady dnes poskytujú najkomplexnejší obraz o tom, ako klimatická zmena ovplyvňuje Slovensko a kde sú najväčšie riziká. V priebehu roka 2025 sa uskutočnili odborné workshopy a konzultácie so zástupcami verejnej správy, samospráv, akademickej obce, aj súkromného sektora. Na ich základe sa pripravilo finálne znenie stratégie, ktoré definuje hlavné priority a konkrétne opatrenia na zvýšenie klimatickej odolnosti krajiny a adaptácie na zmenu klímy. Následne bude kľúčové zabezpečiť jeho efektívnu implementáciu v praxi, vrátane financovania z európskych a národných zdrojov. Nová adaptačná stratégia nadviaže na existujúci rámec, no ambíciou je posunúť Slovensko od plánovania k systematickej realizácii opatrení, ktoré pomôžu chrániť obyvateľov, ekonomiku aj krajinu pred dôsledkami meniacej sa klímy. Samozrejme je legitímne očakávať, že MŽP SR bude naďalej aktívne spolupracovať so subjektmi združujúcimi mestá a obce, vrátane Smart Cities klubu, ale aj na individuálnej úrovni s jednotlivými obcami (predovšetkým mestami), tak ako to budú vyžadovať okolnosti a ako budú dostupné možnosti. Projekt LIFE NatAdapt SK by mal byť pri týchto ambíciách, pri napĺňaní tohto úsilia, určite veľmi nápomocným nástrojom.

Miloslav Surgoš

Brezno pristupuje ku klimatickej zmene zodpovedne

Brezno sa na následky klimatických zmien poctivo pripravuje. Pomôcť napláňovať aktivity a prijať správnu stratégiu má radnici aj projekt Living Labs. „Veríme, že aj vďaka nemu sa nám podarí spoločne s obyvateľmi a zainteresovanými združeniami zrealizovať opatrenia, ktoré mestu pomôžu adaptovať sa na zmeny klímy,“ hovorí primátor Brezna, Tomáš Abel.

V akej fáze sa aktuálne nachádza projekt Living Labs v Brezne?

Mesto Brezno sa do projektu zapojilo spolu s ďalšími 17 partnermi podaním žiadosti o finančný príspevok. Naša spoločná žiadosť na projekt s názvom „Nature-based solutions for climate change adaptation in Slovakia“ získala podporu. Začiatkom tohto roku bola podpísaná grantová zmluva medzi hlavným partnerom, ktorým je Slovenská agentúra životného prostredia a donorom - European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA). V súčasnej dobe sa projekt rozbieha, upresňujú sa aktivity každého partnera a finančné toky. Living Labs by mali byť zriadené v priebehu júna 2026.

Čo od projektu očakávate?

K realizácii aktivít zameraných na zmiernenie dôsledkov zmeny klímy pristupujeme v Brezne veľmi zodpovedne. Veríme, že vďaka zriadeniu Living Lab sa nám spoločne s obyvateľmi, zainteresovanými združeniami a inštitúciami podarí nielen napláňovať komplexnú sieť aktivít, ale aj zrealizovať opatrenia, ktoré pomôžu prostrediu v Brezne adaptovať sa na zmenu klímy.

Priniesli už doterajšie aktivity nejaké hmatateľné výsledky? Ak áno, ktoré považujete za najdôležitejšie?

Určite áno. Na území mesta sme zrealizovali niekoľko opatrení, či už z vlastných alebo externých zdrojov, ako napríklad dažďové záhrady. Okrem toho sme vysadili lúčne spoločenstvá, revitalizovali sme vnútroblokové priestory s vysadením a revitalizáciou zelene, ktorá prostredie chráni, zadržiava vodu v území, zachytáva prach, či hluk. V neposlednom rade sme inštalovali senzory na meranie kvality ovzdušia, vďaka ktorým vieme identifikovať nielen znečistenie, ale aj prehrievanie vzduchu. Vybudovali sme aj jazierka v lokalite Banisko a v súčasnosti budujeme v tejto lokalite malú vodnú nádrž. Nemožno zabudnúť ani na cyklotrasy na území mesta s cieľom znižovať motorovú dopravu a využívať práve tú nemotorovú.

Aké sú najbližšie kroky pri ďalšom rozvoji tohto projektu?

Spolu so všetkými zainteresovanými budeme na úrovni Living Labs plánovať ďalšie aktivity vhodné do nášho prostredia a zároveň budeme pripravovať realizáciu konkrétnych krokov tak, aby sme dodržali Akčný plán, ktorý má mesto spracovaný.

Do akej miery spolupracujete v tejto oblasti s inými mestami, napríklad v rámci Smart Cities klubu? Aké benefity vám táto spolupráca prináša?

Aj v rámci tohto projektu spolupracujeme s inými samosprávami, predovšetkým na úrovni zdieľania skúseností. Inšpirujeme sa navzájom aj v plánovaní aktivít, či komunikácie s inštitúciami a obyvateľmi. Vzájomná spolupráca je dôležitá a inšpiratívna, všetkých nás posúva vpred.

Miloslav Surgoš

Projekt Living Labs je príležitosť testovať riešenia

Jedným z pilotných miest projektu LIFE24-IPC-SK-NatAdaptSK je aj Púchov. „Zameriavame sa na testovanie konkrétnych riešení, ktoré pomôžu zmierniť dopady zmeny klímy v mestskom prostredí,” vysvetľuje zábery radnice v rámci projektu Living Labs primátorka Katarína Heneková. Pre Púchov je prioritou najmä riešenie tepelných ostrovov, čiže prehrievania zastavaných častí mesta. Keďže v nich nejde realizovať klasické opatrenia ako je výsadba stromov, mesto musí hľadať nové, inovatívne a zároveň prakticky využiteľné riešenia.

Katarína Heneková

Zdroj: www.katarinahenekova.sk

V akej fáze sa aktuálne nachádza projekt Living Labs vo vašom meste?

Aktuálne sme v úvodnej fáze projektu. Do konca roka 2028 musíme mať vybrané konkrétne adaptačné opatrenia, prípravnú projektovú dokumentáciu a ukončené verejné obstarávanie. V najbližších mesiacoch, konkrétne do polovice roka 2026, plánujeme zriadiť samotný Living Lab, teda platformu, v rámci ktorej budú spolupracovať odborníci, samospráva aj ďalší partneri. Následne začnú prebiehať pracovné stretnutia, na ktorých budeme navrhovať a vyhodnocovať konkrétne riešenia.

Aké budú vaše prvé kroky?

V najbližšom období sa sústredíme na rozbeh a prípravu konkrétnych návrhov opatrení pre Living Lab. Tie musia spĺňať medzinárodné štandardy pre prírodu blízke riešenia a zároveň zohľadňovať reálne obmedzenia v území, napríklad existenciu inžinierskych sietí. Dôležitou súčasťou bude aj komunikácia s verejnosťou a so správcami infraštruktúry. V rokoch 2026 a 2027 sa budeme venovať najmä návrhu a konzultáciám, rok 2028 bude kľúčový z hľadiska projektovej prípravy a verejného obstarávania.

Čo v Púchove od zapojenia do projektu očakávate? Aké výzvy riešite?

Najväčšou výzvou, ktorú riešime, je konflikt medzi potrebou rozširovať zeleň a existenciou technickej infraštruktúry, ako sú inžinierske siete a ich ochranné pásma. V mnohých častiach mesta jednoducho nie je možné vysádzať stromy alebo meniť povrchy. Preto chceme nájsť riešenia, ktoré budú fungovať aj v takýchto podmienkach. Uvažujeme napríklad o mobilnej zeleni v nádobách, zelených stenách na budovách, tieniacich konštrukciách s popínavými rastlinami či o prvkoch na zadržiavanie dažďovej vody. Zaujímavé sú aj úpravy verejných priestorov, napríklad autobusových zastávok so zelenými strechami alebo doplnených o prvky na ochladzovanie prostredia. Dôležité je, aby tieto riešenia boli dlhodobo udržateľné a zároveň využiteľné aj v iných mestách.

Ako vnímate tento projekt v širšom kontexte rozvoja mesta?

Adaptácia na zmenu klímy nie je izolovaná téma. Úzko súvisí s kvalitou verejného priestoru, zdravím obyvateľov, aj celkovou odolnosťou mesta. Projekt Living Labs vnímame ako príležitosť testovať nové riešenia v menšom rozsahu a následne ich aplikovať vo väčšom meradle. Ak sa nám

podarí nájsť funkčné modely, môžu sa stať súčasťou systematického rozvoja mesta v budúcnosti.

Priniesli už doterajšie aktivity nejaké hmatateľné výsledky? Ak áno, ktoré považujete za najdôležitejšie?

Zatiaľ sme v prípravnej fáze, takže fyzické opatrenia ešte realizované neboli. Za dôležitý posun však považujem to, že sa nám podarilo nastaviť spoluprácu s odbornými partnermi a vytvoriť rámec pre výber riešení. Projekt má jasne definované míľniky a samotná realizácia opatrení je plánovaná na roky 2029 až 2030.

Do akej miery spolupracujete v tejto oblasti s inými mestami?

Spolupráca je pre nás veľmi dôležitá, najmä v rámci Smart Cities klubu. Vďaka nej máme prístup k skúsenostiam z iných miest na Slovensku aj v zahraničí, čo nám pomáha robiť lepšie rozhodnutia a vyhnúť sa chybám. Táto výmena informácií je v praxi veľmi cenná, pretože šetrí čas aj finančné prostriedky a umožňuje nám sústrediť sa na riešenia, ktoré už boli inde overené.

Miloslav Surgoš

Zdroj: www.katarinahenekova.sk

V Žiline chcú do aktivít zapojiť čo najširšie spektrum

Do príprav na zmeny klímy by sa mali zapojiť všetci aktéri, ktorých sa to bude týkať. Žilinská radnica očakáva, že aj vďaka účasti na projekte NatAdapt sa ich podarí efektívnejšie osloviť a zároveň pripraviť kvalitnejšie projekty. „Dôležitým cieľom je nastaviť efektívnu spoluprácu medzi jednotlivými aktérmi a vytvoriť priestor pre spoločné hľadanie riešení,“ hovorí primátor mesta Peter Fiabáne.

V akej fáze sa aktuálne nachádza projekt Living Labs vo vašom meste?

Projekt LIFE NatAdaptSK, ktorého súčasťou je aj vytvorenie Living Labs v meste Žilina, bol Európskou komisiou schválený koncom minulého roka. V súčasnosti sa nachádza v prípravnej fáze. Mesto Žilina aktuálne intenzívne komunikuje s partnermi zo Smart Cities klubu, ktorí sú za túto časť projektu primárne zodpovední. Na základe tejto spolupráce sa postupne stanovuje presný postup a jednotlivé kroky realizácie, identifikujú sa vhodní partneri na zapojenie do projektu Living Labs a zároveň sa detailnejšie definujú ich úlohy a zodpovednosti.

Aké sú vaše hlavné očakávania od tohto projektu, z pohľadu mesta aj jeho obyvateľov?

Mesto očakáva najmä výrazné zlepšenie zapojenia relevantných aktérov z územia do procesu adaptácie na zmenu klímy. Zároveň predpokladá zvýšenie kvality pripravovaných a realizovaných projektov, a to aj vďaka využívaniu príkladov dobrej praxe, ktoré vzniknú počas implementácie pilotných aktivít a ďalších investičných zámerov.

Z pohľadu obyvateľov by mal projekt priniesť kvalitnejšie, funkčnejšie

a udržateľnejšie riešenia, ktoré budú lepšie reagovať na ich potreby a zároveň prispievajú k zlepšeniu kvality života v meste.

Priniesli už doterajšie aktivity nejaké hmatateľné výsledky? Ak áno, ktoré považujete za najdôležitejšie?

Keďže projekt Living Labs sa aktuálne nachádza v počítačnej prípravnej fáze, doterajšie aktivity zatiaľ nepriniesli hmatateľné výsledky. V tejto etape sa sústreďujeme najmä na nastavenie spolupráce, definovanie procesov a zapojenie kľúčových partnerov. Očakávame však, že s postupujúcou implementáciou projektu sa konkrétne výsledky dostavia už v najbližšom období.

Aké sú vaše najbližšie kroky pri ďalšom rozvoji tohto projektu?

Najbližšími krokmi je vytvorenie Living Labs a zapojenie čo najširšieho spektra zástupcov dotknutých skupín. Dôležitým cieľom je nastaviť efektívnu spoluprácu medzi jednotlivými aktérmi a vytvoriť priestor pre spoločné hľadanie riešení. Prvou úlohou pre Living Labs bude participácia na príprave pilotnej investičnej aktivity mesta tak, aby v čo najväčšej miere

reflektovala potreby adaptácie na zmenu klímy a zároveň zohľadňovala požiadavky všetkých zainteresovaných skupín.

Do akej miery spolupracujete v tejto oblasti s inými mestami, napríklad v rámci Smart Cities klubu?

V rámci prípravnej fázy projektu, ako aj jeho časti zameranej na vytvorenie Living Labs v meste, aktívne komunikujeme so Smart Cities klubom a zároveň aj s mestami zapojenými do projektu LIFE NatAdaptSK. Táto spolupráca je dôležitá najmä pre koordináciu postupov a zdieľanie skúseností.

Aké benefity vám táto spolupráca prináša?

Hlavným prínosom je výmena informácií, zdieľanie prístupov k tvorbe Living Labs a nastaveniu jednotlivých procesov, čo prispieva k vyššej kvalite prvotných výstupov projektu. Konkrétnejšie benefity očakávame najmä v ďalších fázach implementácie, keď sa spolupráca premietne aj do praktických riešení a výsledkov.

Miloslav Surgoš

Kvalita ovzdušia a možnosti využitia AI pri monitorovaní klimatickej odolnosti miest

Kvalita ovzdušia patrí medzi najvýznamnejšie environmentálne faktory, ktoré ovplyvňujú zdravie obyvateľstva. Rastúca urbanizácia a klimatické zmeny zároveň zvyšujú potrebu presného a kontinuálneho monitorovania environmentálnych parametrov v mestách.

Naším cieľom je analyzovať možnosti využitia AI pri monitorovaní kvality ovzdušia a klimatickej odolnosti miest s dôrazom na prípadovú štúdiu mesta Brezno. V meste bolo implementovaných približne 560 senzorov, ktoré generujú takmer 98 miliónov dátových bodov ročne. Takto získané dáta umožňujú identifikovať mikroklimatické rozdiely v rámci mesta, analyzovať výskyt mestských tepelných ostrovov a podporovať rozhodovanie samosprávy pri plánovaní adaptačných opatrení na klimatické zmeny. Prípadová štúdia zároveň poukazuje na relatívne nízke ekonomické náklady implementácie sensorovej infraštruktúry v porovnaní s jej prínosmi pre environmentálny manažment mesta.

Kvalita ovzdušia predstavuje jeden z najvýznamnejších environmentálnych faktorov, ktorý ovplyvňuje zdravie populácie, kvalitu života a celkovú udržateľnosť mestského prostredia. V posledných desaťročiach sa síce kvalita ovzdušia v Európe postupne zlepšuje, avšak znečistenie ovzdušia zostáva najväčším environmentálnym zdravotným rizikom na kontinente (EEA, 2024). Dlhodobé vystavenie jemným prachovým časticiam (PM_{2.5}), oxidom dusíka (NO₂) a prízemnému ozónu sú spojené s vysokou mierou morbidity a mortality, pričom len v roku 2023 bolo v Európe pripísaných viac ako 182 000 predčasných úmrtí expozícii PM_{2.5} (EEA, 2025).

Z hľadiska priestorovej expozície je situácia obzvlášť alarmujúca v mestách, kde koncentrácia obyvateľstva a zdrojov emisií vytvára komplexné environmentálne zaťaženie. Podľa aktuálnych analýz Európskej environmentálnej agentúry je až 96 % obyvateľov európskych miest vystavených koncentráciám jemných prachových častíc, ktoré presahujú odporúčania Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) (EEA, 2024). Túto skutočnosť ilustruje obrázok č. 1.

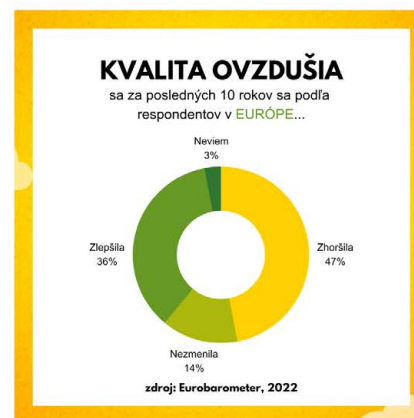
Obr. 1. Podiel mestského obyvateľstva EU vystavené koncentráciám látok, ktoré znečisťujú ovzdušie nad rámec noriem EÚ a odporúčanie WHO v roku 2022

Zdroj: EEA, 202

Znečistenie ovzdušia má zároveň komplexný pôvod. Medzi hlavné antropogénne zdroje patria spaľovanie tuhých palív v domácnostiach, cestná doprava, priemysel a energetika, pričom významnú úlohu zohrávajú aj sekundárne procesy v atmosfére, napríklad tvorba častíc z amoniaku v poľnohospodárstve (EEA, 2025). Na Slovensku je situácia ovplyvnená kombináciou geografických a socioekonomických faktorov. Inverzné situácie, rozptýlená zástavba a vysoký podiel individuálneho vykurovania spôsobujú, že kvalita ovzdušia je výrazne variabilná. Zároveň sa ukazuje, že verejnosť si problém čoraz viac uvedomuje. Prieskum Európskej komisie (2023) ukázal, že 43 % Slovákov vníma zhoršenie kvality ovzdušia, pričom až 82 % Slovákov zastáva názor, podľa ktorého by sa mali posilniť súčasné štandardy kvality ovzdušia EÚ (v EÚ27 si to myslí 67 % obyvateľ). Za

najväznejší dôsledok znečistenia ovzdušia na Slovensku boli označené choroby dýchacích ciest 58 %, astmu ako veľmi vážny problém označilo 57 % a srdcovo cievne ochorenia 54 % respondentov. Ako najefektívnejšie opatrenie na riešenie problémov s kvalitou ovzdušia boli označené zavedenie prísnejšej legislatívy 31 % a zlepšenie monitorovania znečistenia ovzdušia 28 %. Pri odpovedi na otázku, na akej úrovni by sa mala riešiť problematika znečisťovania ovzdušia, 53 % opýtaných uviedlo medzinárodnú úroveň. Významným zistením je aj to, že obyvatelia považujú za kľúčové zlepšenie monitorovania kvality ovzdušia, čo potvrdzuje rastúci význam dátovo riadeného prístupu k environmentálnemu manažmentu.

Z hľadiska verejnej politiky dochádza v Európskej únii k postupnému sprísňovaniu legislatívnych rámcov. Nové

smernice plánované do roku 2030 znižujú prípustné limity pre PM_{2.5} a NO₂ a približujú sa odporúčaniam WHO, pričom cieľom je výrazné zníženie predčasných úmrtí a zdravotných dopadov spojených s nízkou kvalitou ovzdušia (Council of the EU, 2024). Napriek týmto krokom však zostáva kvalita ovzdušia v mnohých regiónoch nedostatočná a vyžaduje si nové prístupy založené na dátach a technológiách.

V tomto kontexte sa do popredia dostáva koncept inteligentných miest (smart cities), ktoré využívajú digitálne technológie, internet vecí (IoT) a umelú inteligenciu na efektívnejšie riadenie mestských systémov. Internet vecí (IoT) umožňuje kontinuálne zbierať environmentálne údaje vo vysokom časovom rozlíšení, čím vznikajú rozsiahle databázy vhodné na aplikáciu prediktívnych a analytických modelov. Kvalita ovzdušia pritom predstavuje kľúčovú dimenziu klimatickej odolnosti miest, teda ich schopnosti reagovať na environmentálne stresory a adaptovať sa na meniace sa klimatické podmienky. Moderné prístupy k monitorovaniu ovzdušia preto čoraz viac využívajú nízkonákladové senzory, ktoré umožňujú detailné priestorové merania a poskytujú podklad pre pokročilé analytické modely (Flowerday et al., 2024). Významným trendom je integrácia viacerých dátových zdrojov a využitie pokročilých modelovacích prístupov. Napríklad bayesovské spatiotemporálne modely umožňujú kombinovať dáta zo senzorov, satelitov a modelov rozptylu a vytvárať vysokorozlišovacie mapy znečistenia, ktoré sú využiteľné pre riadenie miest aj epidemiologický výskum (Riley et al., 2025). Tieto prístupy predstavujú základ pre aplikáciu umelej inteligencie, ktorá umožňuje nielen monitorovanie, ale aj predikciu a optimalizáciu environmentálnych procesov.

METODIKA A POUŽITÉ DÁTA

Príspevok vychádza z kombinácie

literárnej rešerše vedeckých publikácií, analýzy európskych a národných správ o kvalite ovzdušia a prípadovej štúdie mesta Brezno, ktorá vychádza z výstupov projektu Smart city Academy realizovaného Smart cities klubom v roku 2022-2023. Metodologicky ide o kvalitatívny výskum doplnený o prvky prípadovej analýzy a syntézy dostupných dátových zdrojov a ekonomické analýzy nákladov. Osobitná pozornosť je venovaná prepojeniu technologických riešení a praktickej implementácie v podmienkach verejnej správy.

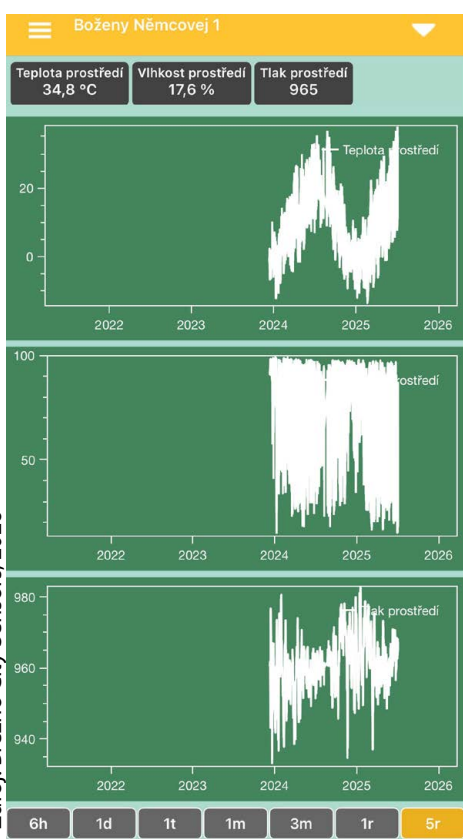
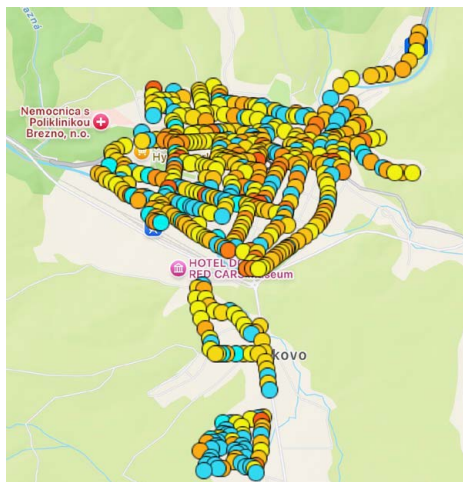
BREZNO A INTELIGENTNÝ MONITORING OVZDUŠIA

Z pohľadu Slovenska je problematika kvality ovzdušia čoraz viac reflektovaná aj na úrovni samospráv. Projekty ako Smart City Academy (2022-2023), ktorú realizoval Smart Cities klub, poukazujú na potrebu systematického monitorovania a využívania dát pre rozhodovanie, pričom zdôrazňujú úlohu miest ako kľúčových aktérov environmentálnej politiky. Príklad mesta Brezno ukazuje, že aj menšie mestá môžu implementovať pokročilé technologické riešenia a vytvárať detailné dátové modely prostredia.

Mesto Brezno predstavuje príklad implementácie inteligentných technológií v oblasti monitorovania životného prostredia. V rámci rozvoja smart riešení bolo v meste postupne nasadených približne 560 senzorov, pričom cieľom je ich rozšírenie na 1000 jednotiek. Na financovanie týchto senzorov získalo mesto takmer 150-tisíc eur z nórskeho grantov (268 € jeden senzor). Implementácia senzorickej siete predstavuje náklad približne 7,55 € na obyvateľa (počet obyvateľ 19 866), to znamená 1 senzor na cca 35 obyvateľov, čo poukazuje na relatívne nízke finančné náklady na vytvorenie detailného environmentálneho monitoringu mesta. Jednotlivé senzory sú osadené na stĺpoch

verejného osvetlenia vo vzdialenosti nie väčšej ako 100 metrov. Pri výpočte súčasnej hustoty sensorovej siete v meste s rozlohou 121 km² sme zistili, že na km² pripadá 4,6 senzorov. Táto hodnota naznačuje pomerne vysokú mieru priestorového pokrytia územia meracími zariadeniami, čo umožňuje detailné mapovanie environmentálnych parametrov v reálnom čase. Pri takto navrhnutej sensorovej sieti je možné zachytiť aj menšie mikroklimatické rozdiely medzi jednotlivými časťami mesta, napríklad rozdiely medzi zastavanými plochami, zelenými zónami, alebo dopravné zaťaženými lokalitami. Z pohľadu konceptu inteligentných miest predstavuje takáto hustota sensorovej infraštruktúry významný predpoklad pre využitie pokročilých analytických nástrojov vrátane umelej inteligencie.

Zariadenia kontinuálne monitorujú teplotu, tlak a relatívnu vlhkosť vzduchu, pričom získané dáta sú automaticky prenášané na centrálny server a prístupné prostredníctvom mobilnej aplikácie s názvom Brezno Smart City Sensors, ktorá umožňuje jej užívateľom kontrolovať stav životného prostredia v Brezne. Po stiahnutí sa v telefóne zobrazí mapa všetkých senzorov nainštalovaných v meste, z ktorej je možné vybrať konkrétny snímač a sledovať jeho údaje o nameranej teplote, relatívnej vlhkosti a tlaku vzduchu v reálnom čase. Užívateľ si zároveň môže zvoliť časové rozpätie meraní od 6 hodín až po päť rokov a porovnať tak súčasný stav s minulosťou, prípadne aj s inými časťami mesta. Takto vzniká dynamická databáza, ktorá umožňuje identifikáciu tepelných ostrovov, sledovanie trendov a porovnávanie jednotlivých lokalít v rámci mesta. Na základe meraní realizovaných v marci 2026 bolo v meste identifikovaných 7 ulíc s teplotou prostredia nad 30 °C. Napríklad problematická je ulica Švermova 7 s teplotou prostredia 32,8 °C, Malinovského 9 s teplotou 30,1 °C, Boženy Němcovej 1

Sieť monitorovacích senzorov v meste Brezno
Zdroj: Brezno City Sensors, 2026

s teplotou prostredia 34,8 °C. Dr. Clementisa 9 s teplotou 31,9 °C, Fraňa Kráľa 7 s teplotou 30,7 °C, Štvrť Kasárne 9 s teplotou 30,6 °C, Lichardova 1 s teplotou 30,7 °C. Dáta zo senzorov sú využívané aj pre praktické riadenie mesta, napríklad pri plánovaní dopravy, údržby infraštruktúry, alebo výsadby zelene. Vegetácia pritom zohráva významnú úlohu pri znižovaní koncentrácie CO₂, keďže jeden strom dokáže absorbovať približne 20–25 kg CO₂ ročne, čo pri systematickej výsadbe predstavuje významný nástroj adaptácie na klimatické zmeny. Zaujímavým aspektom je aj možnosť identifikácie krátkodobých zhoršení kvality ovzdušia, napríklad počas novoročných ohňostrojov, ktoré spôsobujú výrazné zvýšenie koncentrácie škodlivín, či možnosť integrácie AI do systémov

monitorovania ovzdušia. AI totiž umožňuje spracovanie veľkých objemov dát v reálnom čase a ich transformáciu na rozhodovacie informácie. Pokročilé modely dokážu predpovedať vývoj kvality ovzdušia na základe historických dát, meteorologických podmienok a dopravných vzorcov. Spatio-temporálne modely umožňujú identifikovať lokálne zdroje znečistenia a simulovať dopady rôznych opatrení (Riley et al., 2025). Ak vychádzame z predpokladu, že jednotlivé senzory zaznamenávajú merania v intervale tri minúty, je možné odhadnúť množstvo dát produkovaných celou senzorovou sieťou. Jeden senzor vykoná počas jednej hodiny 20 meraní, čo predstavuje 480 meraní za deň. Pri celkovom počte približne 560 senzorov tak senzorová sieť v meste generuje približne 268 800 meraní denne. Pri dlhodobjšom sledovaní je objem dát ešte výraznejší. Ak systém funguje kontinuálne počas celého roka, celkový počet meraní dosahuje približne 98 miliónov dátových bodov ročne. Takto rozsiahla dátová základňa vytvára vhodné podmienky pre implementáciu algoritmov umelej inteligencie a strojového učenia. Dáta môžu slúžiť ako podklad pre rozhodovanie samosprávy, napríklad pri regulácii týchto aktivít.

Kvalita ovzdušia zostáva jednou z najvýznamnejších environmentálnych výziev súčasnosti, pričom jej riešenie si vyžaduje kombináciu technologických, legislatívnych a spoločenských prístupov. Na zdravé životné prostredie sa pri diskusiách o inteligentných mestách často zabúda. Mnohé samosprávy ho nevnímajú ako svoju úlohu. Pre technologické spoločnosti je zasa nezriedka ťažko uchopiteľnou témou. Ak je však cieľom smart miest zlepšenie úrovne života svojich obyvateľov, kvalitné a zdravé prostredie musí byť ich neoddeliteľnou súčasťou. Integrácia senzorických sietí a AI umožňuje prechod od pasívneho monitorovania k aktívnemu riadeniu kvality

ovzdušia. Príklad mesta Brezno ukazuje, že aj menšie samosprávy môžu implementovať pokročilé riešenia a efektívne využívať dáta pre zlepšenie životného prostredia. Z tohto pohľadu predstavuje senzorová infraštruktúra nielen nástroj monitorovania, ale aj významný zdroj dát pre inteligentné riadenie mestského prostredia a rozvoj konceptu klimaticky odolných miest. Budúcnosť klimaticky odolných miest preto spočíva v prepojení technológií, dát a environmentálnej politiky.

PhDr. Milan Douša, PhD.

Zdroje:

- <https://www.brezno.sk/brezno-spustilo-mobilnu-aplikaciu-ktora-umozni-sledovat-aktualny-stav-a-kvalitu-zivotneho-prostredia/?f=https://www.smartcityacademy.sk/2023/10/03/1738/>
- <https://www.smartcityacademy.sk/2022/10/17/ovzdušie-v-mestach-nebude-lepsie-kym-nebudeme-vediet-ake-je-zle/>
- <https://www.smartcityacademy.sk/2022/11/01/brezno-chce-byt-pripravene-na-klimaticke-zmeny/>
- <https://www.smartcityacademy.sk/2023/01/30/aky-je-postoj-slovakov-ku-kvalite-ovzdušia/>
- EEA, (2024). Europe's air quality status 2024 Dostupné na: <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/europes-air-quality-status-2024>
- EEA, (2025). Harm to human health from air pollution in Europe: burden of disease status. Dostupné na: <https://www.eea.europa.eu/en/topics/in-depth/air-pollution>
- <https://www.smartcityacademy.sk/2023/01/11/vzduch-ktory-vsetci-dychame-je-iba-jeden/>
- <https://edlucenec.eu/eurobarometer-europa-nia-su-vazne-znepokojeni-kvalitou-ovzdušia/>
- Riley, A. I., M. Blangiardo, F. B. Piel, et al. (2026). "A Bayesian Multisource Fusion Model for Spatio-temporal PM_{2.5} in an Urban Setting." *Environmental Science and Technology* 37, no. 1: e70065. <https://doi.org/10.1002/env.70065>
- Council of the EU (2024) <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/air-quality/>
- Flowerday, C. E., Lundrigan, P., Kitras, C., Nguyen, T., & Hansen, J. C. (2023). Utilizing Low-Cost Sensors to Monitor Indoor Air Quality in Mongolian Gers. *Sensors*, 23(18), 7721. <https://doi.org/10.3390/s23187721>

Jak navrhovat klimaticky odolná města: environmentální simulace, digitální dvojčata a EU Taxonomie

Města dnes čelí rostoucím dopadům klimatické změny – od přehřívání veřejných prostorů až po extrémní srážky. Jak ale navrhovat území tak, aby byla dlouhodobě obyvatelná a odolná? Odpovědi jsou environmentální simulační studie, které umožňují testovat návrh ještě před jeho realizací. V kombinaci s digitálními dvojčaty a požadavky EU Taxonomie se tak z návrhu stává datově řízený proces, který pomáhá městům dělat lepší rozhodnutí.

MĚSTO JAKO DYNAMICKÝ SYSTÉM

Městské prostředí se v důsledku klimatické změny stává stále komplexnějším a zranitelnějším systémem. Rostoucí teploty, častější výskyt tropických nocí i změny srážkových režimů zásadně ovlivňují kvalitu života ve městech a kladou nové nároky na jejich plánování. Tradiční přístupy k navrhování, založené na normových požadavcích a statických výpočtech, přitom nedokážou dostatečně zachytit dynamické chování prostředí.

NÁVRH JAKO DIGITÁLNÍ EXPERIMENT

Jednou z odpovědí na tuto situaci jsou environmentální simulační studie, které umožňují analyzovat dopady návrhu na mikroklima, proudění vzduchu, hospodaření s vodou nebo tepelnou zátěž území ještě před jeho realizací. Díky nim lze identifikovat riziková místa, porovnávat varianty řešení a optimalizovat návrh na základě kvantifikovatelných dat.

Zkušenosti z realizovaných projektů přitom ukazují, že vhodně navržená opatření mohou snížit tepelnou zátěž území přibližně o 0,2–0,5 °C v průměrné teplotě vzduchu a až o 2–5 °C v pocitové teplotě v exponovaných místech.

ČÍSLA, KTERÁ MAJÍ SMYSL

Klíčovou roli v tomto procesu hrají simulační digitální dvojčata, tedy digitální modely území, které umožňují testování různých scénářů a jejich dopadů v čase. Návrh se tak posouvá od intuitivního rozhodování k systematickému přístupu, kde lze například vyhodnotit vliv vegetace, stínění nebo materiálového řešení povrchů.

V oblasti hospodaření s vodou se běžně dosahuje snížení odtokového součinitele z hodnot kolem 0,5–0,7 na úroveň 0,3–0,4, což představuje významné zvýšení retenční schopnosti území a jeho odolnosti vůči přívalovým srážkám.

PROSTOR NENÍ SOUČET PRVKŮ

Zkušenosti z praxe přitom ukazují, že kvalita prostředí není dána jednotlivými prvky, ale především jejich vzájemnými vztahy. Správná kombinace zástavby, zeleně, povrchů a vodních prvků může vést ke snížení akumulace tepla v území o 10–20 % a současně ke zvýšení evapotranspiračního výkonu vegetace.

Podobně lze vhodným návrhem vegetace a otevřených prostor optimalizovat proudění vzduchu v komfortním rozmezí přibližně 1,5–5 m/s, což má zásadní vliv na kvalitu mikroklimatu.

DÁTA JAKO ZÁKLAD ROZHODOVÁNÍ

Tento přístup přirozeně zapadá do konceptu Smart Cities, kde se data stávají základní infrastrukturou pro řízení měst. Environmentální simulace zde představují nástroj, který umožňuje data nejen sbírat, ale především interpretovat a využívat v návrhové praxi.

Výsledkem je posun od popisného hodnocení k prediktivnímu plánování, které umožňuje reagovat na očekávaný nárůst extrémních jevů, například zvýšení počtu tropických nocí až na 20–25 ročně v horizontu několika dekád.

OD POŽADAVKŮ K PRAXI: EU TAXONOMIE

Současně je problematika zasazena do legislativního rámce Evropské unie, konkrétně Nařízení (EU) 2020/852. Environmentální simulační studie umožňují identifikovat klimatická rizika, navrhovat adaptační opatření a ověřovat jejich účinnost, čímž přispívají k naplnění principu „Do No Significant Harm“.

OD SIMULACE K ODPOVĚDNÉMU NÁVRHU

Environmentální simulační studie představují více než jen analytický nástroj – stávají se prostředkem, který zásadně mění způsob, jakým přemýšlíme o městech a jejich budoucnosti. Umožňují propojit návrh, data a rozhodování do jednoho celku, ve kterém lze jednotlivá řešení nejen navrhovat, ale také ověřovat a porovnávat.

Zkušenosti z praxe ukazují, že největší přínos těchto nástrojů nespočívá pouze v přesnosti výpočtů, ale v jejich schopnosti strukturovat návrhový proces. Pomáhají identifikovat klíčové problémy, hledat jejich příčiny a testovat varianty řešení ještě před tím, než jsou realizovány. Tím se výrazně snižuje riziko chybných rozhodnutí a zvyšuje kvalita výsledného prostředí.

V kombinaci s digitálními dvojčaty a datovou infrastrukturou měst se environmentální simulace stávají součástí širšího systému řízení území. Tento přístup umožňuje nejen navrhovat jednotlivé projekty, ale také dlouhodobě sledovat a optimalizovat fungování města jako celku.

Zásadní roli v tomto procesu hraje také Nařízení (EU) 2020/852, které přináší jasnou strukturu pro hodnocení environmentálních dopadů. Environmentální simulační studie umožňují tuto logiku převést do praxe – nejen jako nástroj kontroly, ale především jako nástroj návrhu, který pomáhá naplňovat principy udržitelnosti v konkrétních projektech.

Klíčovým posunem je skutečnost, že návrh již není optimalizován pouze pro současné podmínky, ale s ohledem na budoucí vývoj klimatu. Města tak nejsou chápána jako statické struktury, ale jako adaptivní systémy, které se musí vyvíjet v čase.

Environmentální simulační studie v tomto kontextu představují jeden z nejdůležitějších nástrojů současného urbanismu. Ne proto, že by nabývaly jednoznačná řešení, ale proto, že umožňují kvalifikovaně rozhodovat v podmínkách nejistoty. Právě tato schopnost – pracovat s daty, scénáři a variantami – bude klíčová pro tvorbu měst, která budou dlouhodobě obyvatelná, odolná a kvalitní.

*Ing. Petr Selník, Ph.D.,
UCA Urban climate architect*

Buildigo

Posledná Výzva URBACT je zameraná na tvorbu Akčných sietí!

Program URBACT vyhlásil Výzvu na sieťovanie európskych miest s názvom „Akčné siete“, ktorá prebieha od 17. marca do 17. júna 2026. Posledná výzva programu URBACT v tomto programovacom období prináša do miest akciu. Výzva je príležitosťou pre mestá, ktoré sú pripravené realizovať riešenia zo svojich strategických mestských plánov.

VÝZVA V KOCKE:

- Výzva na tvorbu Akčných sietí umožňuje implementáciu mestských stratégií prostredníctvom súboru konkrétnych akcií v lokálnom priestore a kontexte.
- Akčná sieť URBACT sa skladá zo 6 až 8 partnerských európskych miest, každé partnerské mesto je z inej krajiny.
- Partnerské mestá sa v schválenej sieti vydajú na 2,5-ročnú cestu vzdelávania a vzájomnej výmeny skúseností s cieľom realizácie a vyhodnotenia akcií na lokálnej úrovni prostredníctvom svojho Akčného portfólia.
- Maximálna alokácia na jednu sieť je 1 milión eur (vrátane spolufinancovania). Systém financovania je formou refundácie.
- Výzva poskytuje široké tematické zameranie akcií.
- Projekt sa predkladá, vyhodnocuje, realizuje, monitoruje a reportuje v anglickom jazyku prostredníctvom Sekretariátu URBACT, ktorý sídli vo Francúzsku v Paríži.
- Očakáva sa podpora a schválenie minimálne 20 sietí.
- Na lokálnej úrovni sa očakáva vytvorenie lokálnej miestnej akčnej skupiny so zastúpením štvornásobnej špirály: verejné orgány, súkromný sektor, vedecké organizácie a občania.
- Na vyhľadávanie partnerov je možné využiť stránku: <https://urbact.eu/partnersearchtool>
- Uzávierka výzvy je stanovená na 17. júna 2026.

KTO SA MÔŽE PRIHLÁSIŤ?

Výzva je otvorená pre **všetky samosprávy bez obmedzenia z pohľadu počtu obyvateľov či rozlohy**.

Oprávnené na zapojenie do siete sú základné územné samosprávne celky – **obce, mestá**, ale aj nižšie územné samosprávne celky, ako sú mestské časti a obvody, ako aj verejné alebo poloverejné **organizácie zriadené mestom**, plne alebo čiastočne financované mestom, kompetenčne zodpovedné za konkrétnu mestskú politiku.

Do aktuálnej výzvy sa môžu zapojiť i **metropolitné authority a organizované aglomerácie**, ktoré majú delegované právomoci na tvorbu a implementáciu politik na ktorú sa vzťahuje príslušná sieť URBACT.

Na jednu sieť je povolený **1 „partner NON CITY“**. Môže ísť o relevantné univerzity a výskumné centrá, krajské/regionálne orgány alebo riadiace orgány (fondy EÚ na podporu súdržnosti a solidarity).

Partneri v sieti môžu pochádzať z 27 členských krajín EÚ (aspoň polovica partnerov), ale aj z partnerských krajín (Švajčiarsko a Nórsko). Maximálne 1 partner môže byť z krajín predvstupovej pomoci (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Severné Macedónsko a Srbsko, Čierna Hora) alebo z Ukrajiny a Moldavska.

Program URBACT odporúča budovať rozmanité partnerstvá zložené z partnerov rôznej veľkosti, z menej či viac rozvinutých regiónov. Zároveň sa odporúča zapojiť do partnerstva mestá, ktoré sú v programe URBACT nováčikmi.

AKÉ AKCIE MÔŽETE NA LOKÁLNEJ ÚROVNI RIEŠIŤ?

Na lokálnej úrovni je kľúčový súlad projektových cieľov a aktivít s oficiálnymi prioritami a stratégiami Vášho mesta.

Zároveň sa mestá vyzývajú, aby navrhovali projekty súvisiace s kľúčovými oblasťami činnosti stanovenými v novej európskej stratégii pre udržateľný a integrovaný rozvoj miest **EÚ Agendy pre mestá** a jej priorit:

1. Konkurencieschopnosť, digitalizácia, inovácie a investície
  2. Sociálne začlenenie a rovnosť
  3. Bezpečnosť, ochrana a pripravenosť
  4. Cenovo dostupné, udržateľné, kvalitné a inkluzívne bývanie a budovy
  5. Opatrenia v oblasti klímy, životného prostredia a čistej energie
- Siete však môžu navrhnúť aj iné alebo špecifickejšie témy, ktoré sú pre mestá relevantné. Napríklad verejné služby, mestskú regeneráciu, zdravie, mládež, kultúru, demokraciu, mestskú vedu, odolnosť, demografiu, vzdelávanie a odbornú prípravu, obehové hospodárstvo, vodné hospodárstvo, mestské riadenie a územné plánovanie.

Aktivity v sieti by mali zároveň zohľadňovať 3 prierezové princípy – ekologickú transformáciu, digitálnu transformáciu a rodovú rovnosť.

Program URBACT nie je určený na financovanie rozsiahlych investícií do infraštruktúry ani stavebných projektov. Program namiesto toho podporuje „mäkké“ opatrenia, ktoré zlepšujú politiky, metódy riadenia, služby, mechanizmy účasti a organizačné postupy v mestách. Môže však ísť aj o akcie, ktoré prispievajú k príprave, testovaniu alebo informovaniu o budúcich investičných projektoch.

PRÍKLADY AKCIÍ:

Pilotné testovanie nových služieb alebo nástrojov:	<ul style="list-style-type: none"> • testovanie dočasnej služby mobility, ako sú napríklad zdieľané nákladné bicykle pre miestnu donášku • pilotné spustenie digitálnej platformy na hlásenie problémov občanmi • pilotné spustenie komplexnej služby pre zdravotných obyvateľov, ktorá im umožní prístup k bývaniu alebo sociálnej podpore
Pilotné testovanie nových mechanizmov riadenia:	<ul style="list-style-type: none"> • vytvorenie medzirezortnej pracovnej skupiny v rámci obce na koordináciu opatrení na adaptáciu na zmenu klímy
Dočasné mestské intervencie, ktoré umožnia pozorovať zmeny správania alebo testovať priestorové riešenia:	<ul style="list-style-type: none"> • experimentovanie s dočasnou cyklistickou infraštruktúrou alebo pruhmi pre mobilitu • pilotné testovanie dočasných opatrení na vytvorenie peších zón, či dočasné využitie verejných priestorov napr. na kultúrne podujatie, alebo dočasné demonštračné priestory pre zelenú infraštruktúru
Iniciatívy zamerané na zapojenie komunity	<ul style="list-style-type: none"> • pilotné testovanie nového mechanizmu participatívneho rozpočtovania
Budovanie kapacít úradu a organizačné zmeny:	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj nových nástrojov a postupov v rámci miestnej samosprávy, napr. testovanie nových prístupov VO, ktoré podporujú ekologické a sociálne ciele, • školenie zamestnancov k integrovaným prístupom pri tvorbe stratégií • vypracovanie nových operačných postupov v obci
Pilotné projekty prenosu z iných miest:	<ul style="list-style-type: none"> • adaptácia modelu participatívneho rozpočtovania úspešne implementovaného v inom partnerskom meste • pilotné projekty komunitnej energetickej iniciatívy inšpirovanej iným partnerom siete • replikácia miestneho modelu riadenia potravín, alebo iniciatívy mestského poľnohospodárstva

KDE HĽADAŤ INŠPIRÁCIU A PARTNEROV?

Na webovej stránke programu URBACT bol vyvinutý špeciálny nástroj určený na pomoc pri hľadaní partnerov. Je dostupný na tejto adrese: <http://urbact.eu/partnersearchtool>.

Zároveň je možné využiť databázu miest zapojených do predchádzajúcich sietí, ktorá je dostupná na stránke: <https://urbact.eu/networks>.

ČO ZNAMENÁ AKČNÁ SIETĽ URBACT VO VÝZVE?

Akčná sieť URBACT pomáha mestám realizovať konkrétne mestské akcie zamerané na riešenie identifikovaných miestnych výziev, pričom vychádza z existujúcich miestnych stratégií alebo politických rámcov a prispieva k pokroku v ich realizácii. Pri týchto aktivitách na miestnej úrovni sú využívané nástroje, najmä z URBACT Toolbox, a školenia v oblasti integrovaných a participatívnych prístupov k mestským výzvam a politikám.

Neoddeliteľnou súčasťou URBACT sietí je zriadenie miestnej participatívnej skupiny URBACT s aktívnym zapojením zainteresovaných strán.

Okrem cieľových opatrení a akcií na lokálnej úrovni je dôležitou súčasťou sietí **nadnárodná výmena a vzdelávanie**. Akčné siete umožňujú mestám spolupracovať s európskymi mestami pri identifikácii, tvorbe a realizácii riešení spoločných mestských výziev. Počas fungovania siete sa predpokladá realizácia minimálne **5 stretnutí (tzv. transnacionálnych stretnutí)** u jednotlivých partnerov siete.

Súčasťou vzdelávania a tréningu zapojených partnerov je aj účasť na trojdňovom spoločnom podujatí všetkých schválených sietí - **URBACT Univerzita**, či na národnej úrovni vzdelávacie podujatie pre zapojené siete **URBACT Campus**.

Kľúčovými postavami siete je pozícia Vedúceho partnera (Lead Partner) a Vedúceho experta (Lead Expert). Počas 2,5 ročného fungovania usmerňuje a sprevádza sieť pridelený vedúci expert, ktorý v spolupráci s partnermi pripravuje obsahové výstupy siete a komunikačnú kampaň. Vedúci partner plní organizačno-koordináciu funkciu práce s jednotlivými partnermi a zabezpečuje dohľad nad finančnou stránkou projektu.

AKÝ JE SYSTÉM FINANCOVANIA PROJEKTU?

Maximálna alokácia na **jednu sieť je 1 milión eur** (vrátane spolufinancovania). Špeciálnou novinkou aktuálnej výzvy je podmienka, v rámci ktorej **50% celkového rozpočtu** na úrovni siete aj partnerov by malo **byť vyčlenených na samotnú realizáciu aktivít na miestnej úrovni**. Do tohto výpočtu možno zahrnúť kombináciu rozpočtových položiek z kategórie personál, externých odborníkov i vybavenie.

V žiadosti je potrebné uviesť odhad nákladov na realizáciu každej akcie. Tieto opatrenia, vrátane rozpočtu, budú ďalej spresnené počas úvodnej Aktivačnej etapy siete.

Systém financovania je formou refundácie, pričom sa predpokladá predkladanie finančných a obsahových reportov na ročnej báze.

Novinkou je **nová možnosť zjednodušeného predkladania** vzniknutých výdavkov počas realizácie akcie nielen na základe skutočných nákladov, ale aj na základe ohodnotenia výstupov, tzv. Draft Budgets = návrhy rozpočtov. Každý partner sa môže rozhodnúť, ktorú možnosť využije v etape Aktivácie.

ČASOVÝ HARMONOGRAM VÝZVY A PROJEKTU

Výzva bola vyhlásená **17. marca 2026 a potrvá do 17. júna 2026**. Dňa 28. októbra 2026 sa očakáva ukončenie vyhodnotenia predložených projektov a schválenie Monitorovacím výborom.

1. november 2026 je stanovený za oficiálny začiatok aktivít Akčných sietí. V rovnakom mesiaci sa očakáva úvodné stretnutie vedúcich partnerov a vedúcich expertov sietí v Paríži. V januári 2027 následne začnú siete pracovať na svojich aktivitách a uskutočniť sa úvodné stretnutie partnerov u Vedúceho partnera siete. Aktivity budú prebiehať do apríla 2029.

Prihlášku podáva za sieť vedúci partner prostredníctvom elektronického formulára v systéme SYNERGIE do termínu **17. júna do 15:00 CEST**. Formulár podpisuje projektový koordinátor vedúceho partnera.

Podporná podpísaná dokumentácia podľa zoznamu sa posieľa do 18. júna do 15:00 CEST na mailovú adresu AN@urbact.eu. Súčasťou sú najmä Prehlásenia o zapojení podpísané jednotlivými partnermi a vedúcim partnerom podľa prílohy č. 2 a 3 Zadávacích podmienok výzvy.

UŽITOČNÉ ODKAZY:

Podklady k aktuálnej výzve:

Ďalšie detaily a termíny tematických webinárov URBACT (v angličtine) sú dostupné na stránke: <https://urbact.eu/get-involved>

Slovenská podstránka EUI:

<https://www.urban-initiative.eu/urban-contact-points/slovakia>

Sociálne siete:

FB: [URBACT & EUI Slovensko](#)

LinkedIn: [EUI & URBACT Slovensko](#)

Nezmeškajte náš slovenský INFOWEBINÁR:

21. apríla 2026, 13:00 – 14:00 – online ([registrácia](#));

Ďalšie detaily a termíny tematických webinárov URBACT (v angličtine) sú dostupné na stránke: <https://urbact.eu/get-involved>

Ing. Veronika Čevelová

Národný kontaktný bod URBACT

odbor programov nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce, sekcia Európskej územnej spolupráce
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

urban@mirri.gov.sk

+421 2 20 92 8547

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Má to vôbec zmysel zapájať sa do výskumno-inovačných výziev?

Zasa nejaký projekt... zasa papiere... a čo z toho vlastne budeme mať? Ak si túto otázku položí primátor, starosta alebo pracovník samosprávy, je to úplne legitímne. Realita je totiž taká, že mestá a obce už dnes fungujú na hrane kapacít. Každá nová aktivita navyše musí mať jasný prínos. Lenže práve tu vzniká zaujímavý paradox – tie samosprávy, ktoré sa zapájajú do výskumno-inovačných projektov, či už misíí alebo partnerstiev, často získajú oveľa viac, než čakali.

Nie je to o projektoch, je to o rozhodnutiach

V skutočnosti to ozaj nie je o projektoch samotných, ale o tom, ako sa rozhodnú využiť tento na prvý pohľad neviditeľný benefit samosprávy. Mnohé mestá a obce fungujú dlhodobo spôsobom, kedy sa opierajú o zaužívané prístupy typu „takto sme to realizovali vždy“ a ak už prichádza k zmene, je zvyčajne inšpirovaná príkladom susedného mesta. Realita každodennej praxe je i to, že sa často skúšajú rôzne riešenia systémom pokus – omyl.

Zapojením sa do výziev, či už misíí alebo výskumno-inovačných partnerstiev, sa však tento prístup zásadne mení. Rozhodnutia sa už neopierajú len o intuície či skúsenosti, ale čoraz viac o dáta, analýzy a overené postupy. Inými slovami, bez projektov tohto typu samosprávy často len skúšajú, čo by mohlo fungovať, zatiaľ čo s týmto typom projektov získavajú istotu v tom, čo skutočne funguje – a čo nie, prípadne, ak to nefunguje, tak prečo. A práve tento rozdiel má v praxi veľký význam: pomáha šetriť verejné financie, čas aj reputáciu vedenia samosprávy.

Vytrhnutie z rutiny

Každá samospráva funguje v určitých zaužívaných koľajach. Tie sú dôležité pre stabilitu a každodenný chod, no zároveň môžu postupne začať brzdiť zmeny a inovácie. V momente, keď sa mesto alebo obec zapojí do medzinárodného projektu či partnerstva, prichádza prirodzené vytrhnutie z tejto rutiny. Zrazu sa stretáva s mestami, ktoré riešia rovnaké problémy úplne inak, dostáva spätnú väzbu a často aj nečakané „zrkadlo“ vlastného fungovania. Mnohé veci, ktoré sa dovtedy zdali samozrejmé, sa začnú spochybňovať a zjednodušovať. Nie je to vždy komfortné, no práve tento moment nepohodlia býva začiatkom reálnych zmien. Motivácia môže prísť rýchlo a nečakane, a často v omnoho kreatívnejšom riešení z iných európskych

miest, príp. v mnohých prípadoch dochádza ešte k vylepšeniu už aj tak skvelého riešenia zo zahraničia a následnej adaptácie na slovenské pomery/podmienky.

Najväčšia zmena? Začnete veriť, že to ide

A o to ide – o reálnu a dôležitú zmenu, ktorá nastáva práve v momente, keď sa začne meniť aj spôsob myslenia. Mnohé samosprávy vstupujú do projektov s pocitom, že na to nemajú dostatok kapacity, že sú „príliš malé“, alebo že jednoducho nemajú k dispozícii mladých, iniciatívnych a technicky zdatných ľudí. Tento pocit je ešte silnejší najmä v regiónoch, ktoré čelia odlivu obyvateľstva. Prax však ukazuje, že realita je oveľa optimistickejšia. Dnešní päťdesiatnici už totiž nie sú „päťdesiatnici pred tridsiatimi rokmi“ – majú skúsenosti, flexibilitu a často aj ochotu učiť sa nové veci, ak dostanú príležitosť a zmysluplný impulz. Navyše, keď sa títo ľudia dostanú do medzinárodného prostredia, veľmi rýchlo vidia, že v iných krajinách sa vek 50 rokov vôbec nepovažuje za limit – práve naopak, ide o prirodzenú fázu profesionálnej zrelosti, kde sa očakáva iniciatíva, nápady a líderstvo.

Skúsenosť z projektov ukazuje, že práve v takýchto tímoch sa začína prebúdať potenciál, ktorý bol doteraz nevyužitý. Nejde to hneď a ani nie ľahko, ale samosprávy postupne zistia, že dokážu držať krok aj s väčšími mestami, majú čo ponúknuť a vedú prinášať vlastné riešenia. Z pasívnych prijímateľov sa stávajú aktívni partneri. Tento posun v sebavedomí a vnímaní vlastných schopností má pritom dlhodobý dopad na fungovanie celej samosprávy – nielen v projektoch, ale aj v každodennom rozhodovaní.

Najväčší benefit? Vy a vaši vlastní ľudia

Jednoducho jeden z najväčších prínosov sa odohráva priamo vo vnútri úradu. Zrazu sa totiž ukazuje potenciál človeka, ktorý predtým nebol viditeľný – referent,

ktorý si „len robil svoju agendu“, prichádza s novými nápadi, kolegyňa, ktorú nikto nevnímal ako lídra, začne prirodzene ťahať projekt a celý tím začne premýšľať inak, aktívnejšie a odvážnejšie. Neraz si potom vedenie mesta uvedomí, že v ich vlastných ľuďoch bol oveľa väčší potenciál, než si doteraz mysleli. Projekty totiž vytvárajú prostredie, kde je prirodzené skúšať nové veci, navrhovať zlepšenia a posúvať sa dopredu.

Zároveň sa však tento proces nekončí len na úrade. Do mnohých projektov, najmä v rámci misíí, sa aktívne zapájajú aj obyvatelia. Keď dostanú priestor vstúpiť do riešenia konkrétnych problémov a lepšie pochopia súvislosti, začnú sa na fungovanie samosprávy pozeráť inak – s väčším pochopením, ale aj konštruktívnejšou kritikou. Postupne sa tak mení nielen vnútorné fungovanie úradu, ale aj vzťah medzi samosprávou a verejnosťou. A vo finále je to benefit pre všetkých.

Národný portál o Európskom výskumnom priestore (ERA)

Ak vás zaujíma, aké konkrétne príležitosti v tejto oblasti dnes existujú a ako môže vaša obec či mesto tento potenciál využiť, odporúčame sledovať viac informácií o výzvach, misiách a partnerstvách na ERA PORTÁL SLOVENSKO. Tento portál prináša prehľad aktuálnych výziev, grantových programov, partnerstiev aj podporných služieb (napr. mentoring, cestovné granty na partnerské burzy atď.) a pomáha tak organizáciám lepšie sa orientovať vo svete výskumu a inovácií.

Erika Jankajová, kontaktný bod Misie EÚ a koordinátorka EÚ partnerstiev, CVTI SR

Rokovali sme so Združením miestnych samospráv ČR

S delegáciou Združenia miestnych samospráv ČR na čele s jej predsedom Petrom Haladom rokoval predseda ZMOS Jozef Božík.

„Teší ma veľmi konštruktívne stretnutie, počas ktorého sme prebrali viaceré spoločné témy, ktorými žijú samosprávy tak na Slovensku, ale aj v Čechách. ZMOS a Združenie miestnych samospráv ČR si môžu byť veľmi nápomocní pri výmene skúseností a informácií vo viacerých oblastiach. Je preto pochopiteľné, že spo-

ločný záujem chceme pretaviť aj do podpisu Memoranda o spolupráci. Už teraz sa teším na spoluprácu,“ povedal predseda ZMOS Jozef Božík po rokovaní v Prahe v utorok 31. marca 2026.

Združenie miestnych samospráv ČR má aktuálne 2650 členov. Na rokovaní boli aj predstavitelia spoločnosti ALVEDA s.r.o, ktorá organizuje konferenciu INFRASTRUKTURA měst a obcí ČR a SR.

Chceme prepájať český a slovenský umelecký svet

V rámci svojho pracovného výjazdu v Prahe predseda ZMOS Jozef Božík navštívil aj českého maliara a konceptuálneho umelca Petra Herela Raabensteina.

Ten je okrem mnohých iných aktivít známy aj projektom Red Blue Dimension. Využíva pri ňom vrstvenie farieb a svetelné efekty (napríklad červeno-modré okuliare) na vytvorenie 3D dojmu a ovplyvnenie vnímania mozgu. Je tiež autorom knihy Czech Contemporary Art.

„Je tiež zakladateľ iniciatívy zameranej na rozvoj Česko-Slovenskej spolupráce v oblasti umenia. Tým, že som inicioval vznik Česko-Slovenského fóra spolupráce, aj táto iniciatíva spolupráce českých a slovenských umelcov

má záujem spolupracovať. Spoločným cieľom je, aby sme vo väčšej miere prepájali umelecký svet angažovaný práve v mestách a v obciach v Českej a v Slovenskej republike. Je to ďalšia oblasť spolupráce, ktorá doteraz nebola akýmkoľvek spôsobom vyjadrená. Spolupráca sa začala pred niekoľkými mesiacmi a postupne sa dostáva dopredu,“ ozrejmil predseda ZMOS Jozef Božík po stretnutí v utorok 31. marca 2026 v Prahe.

Verí, že táto iniciatíva zapadá do Česko-Slovenského fóra spolupráce, ktoré mal česť založiť. Postupne v ňom pribúdajú organizácie a jednotlivci so záujmom o rozvoj Česko-Slovenskej vzájomnosti ako nástroja modernej

spolupráce českých a slovenských samospráv, nielen územných, ale aj záujmových, umeleckých a podobne.

Češť pre ZMOS: opäť budeme partnerom festivalu Piešťanské zábaly

Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS) bude partnerom aj tretieho ročníka populárneho Festivalu divadla a zábavy – Piešťanské zábaly, ktorý sa v Piešťanoch uskutoční 21. – 23. augusta 2026.

„Pre ZMOS je česť byť partnerom podujatia, ktoré je plné smiechu, pohody, dobrej nálady, predstavení a aktivít pre všetky vekové kategórie. Vlnajší ročník ponúkol 63 produkcií na 11 stageoch a navštívilo ho viac ako 35 000 divákov,“ uviedol predseda ZMOS Jozef Božík.

Prezident občianskeho združenia Divadelný festival Piešťanské zábaly, známy a úspešný

herec Jozef Vajda, ocenil spoluprácu so ZMOS-om. „Doterajšia spolupráca sa nám veľmi osvedčila a preto je prirodzené, že v nej radi budeme pokračovať aj pri treťom ročníku Festivalu divadla a zábavy – Piešťanské zábaly. Už teraz všetkých srdečne pozývam 21. – 23. augusta 2026 do Piešťan,“ uviedol Jozef Vajda s tým, že aj tento ročník ponúkne približne 60 produkcií.

Na stretnutí vo štvrtok 12. marca sa v priestoroch Kancelárie ZMOS v Bratislave zúčastnil aj riaditeľ festivalu Daniel Čikor a riaditeľka Kancelárie ZMOS Zuzana Špačeková.

ZMOS a Nadácia Kvapka nádeje spoločne opäť pomáhali

Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS) s Nadáciou Kvapka nádeje odovzdali trom zariadeniam pre seniorov hygienické pomôcky a vitamínové balíčky.

Postupne si ich prevzali predstavitelia Zariadenia pre seniorov Slovenského Červeného kríža a Centra sociálnych služieb Eden v Liptovskom Hrádku a Zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb mesta Liptovský Mikuláš. Stalo sa tak v rámci Dňa ZMOS v stredu 11. marca 2026.

„Ďakujem Nadácii Kvapka nádeje za úžasnú spoluprácu, ktorú sme započali v roku 2023. V rámci Dní ZMOS organizujeme spoločné prednášky na stredných školách. Takto sme zís-

kali medzi potenciálnych darcov kostnej drene niekoľko tisícov mladých ľudí. Teší ma, že vieme spoločne pomôcť aj zariadeniam sociálnych služieb – teda tým ľuďom, ktorí to najviac potrebujú,“ uviedol predseda ZMOS Jozef Božík.

Hygienické pomôcky a vitamínové balíčky pochádzajú od podporovateľov Nadácie Kvapka nádeje. Jej správca Michal Kaľavský zdôraznil, že je pre nich ctou a radosťou priniesť materiálnu pomoc aj do slovenských regiónov.

„Sme radi, že svojou kvapkou môžeme prispieť k tomu, aby život a fungovanie zariadení, ktoré sa starajú o našich starších ľudí, sa o niečo zlepšilo a bolo komfortnejšie nielen pre klientov, ale aj zamestnancov,“ povedal Michal Kaľavský.

Pri odovzdávaní hygienických pomôcok a vitamínových balíčkov boli aj primátori Liptovského Hrádku Branislav Tréger a Liptovského Mikuláša Ján Blicháč. Obidvaja poďakovali za poskytnuté dary a ocenili spoločnú aktivitu ZMOS-u a Nadácie Kvapka nádeje.

Autor: Michal Paška, Združenie miest a obcí Slovenska

Rozhodovanie na základe dát, nie emócií

Štátny tajomník MIRRI SR Richard Maraček otvoril v utorok 14. apríla štvrtý ročník Fóra pre smart agendu v Starej Lesnej. V príhovore zdôraznil potrebu práce s presnými dátami v samospráve, ktoré sú dôležité pre dobré plánovanie a rozhodovanie. Generálny riaditeľ sekcie inovácií a strategického rozvoja MIRRI SR Mário Gogora ponúkol samosprávam spoluprácu pri hľadaní zdrojov, budovaní partnerstiev a funkčného prostredia pre občanov. Jedným z príspevkov MIRRI SR je realizácia národného projektu financovaného z Programu Slovensko (PSK) „Podpora samospráv na ceste k digitálnym dvojčatám a digitálnym službám“.

Ústrednou témou konferencie bola práca s dátami na miestnej a regionálnej úrovni. Podľa primátora Dubnice nad Váhom Petra Wolfa nie je dôležité len zbieranie a analyzovanie dát v mestách, ale aj ich vizualizácia, aby sa mohli prezentovať verejnosti, najmä obyvateľom mesta. Práca s dátami prináša lepší manažment v samospráve, ale aj rýchle finančné úspory, ktoré úspešne vrátia prvotné náklady na smart systémy. Samospráva by však privítala lepšie prepojenie na registre štátu a zdieľanie dát, vrátane lepšej kvality a dostupnosti dát. Z diskusie vyplynulo, že v praxi vedú efektívne benefity prinášať najmä dáta o doprave. Občania javia veľký záujem o dáta o životnom prostredí.

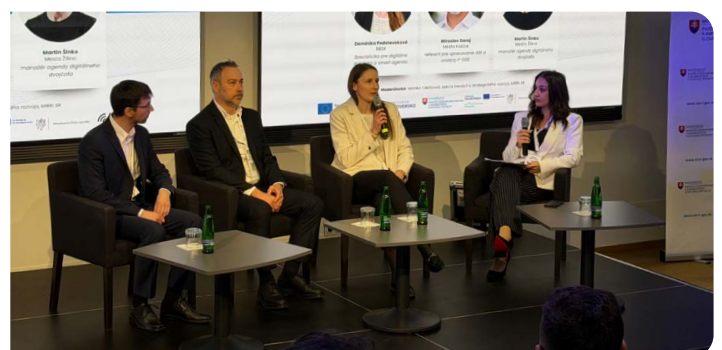
Peter Mravec zo sekcie implementácie projektov informatizácie MIRRI SR prezentoval stav implementácie výzvy „619“, zjednodušene výzvy na inteligentné mestá a regióny, z PSK. V rámci integrovaných územných investícií je doteraz schválených 68 projektových zámerov, z toho podaných 53 žiadostí o NFP. 21 zmlúv o NFP už je podpísaných a rozbehla sa implementácia projektov. Cieľom MIRRI SR je zazmluvniť do konca tohto roka projekty na celý objem alokácie 66 MEUR.

Budúce investície z fondov EÚ musia byť postavené na dátach, na mieru pre každé územie, najmä vo väzbe na

prípravu Národného a regionálneho partnerského plánu pre nadchádzajúce programové obdobie EÚ 2028-2034.

Na Fóre pre smart agendu nechýbala ani téma využitia umelej inteligencie v rámci panelu „AI v službách štátu: Od digitálnych plánov k inteligentnej realite“. Na konferencii boli odprezentované aj ďalšie aktivity a projekty v oblasti inteligentných miest a regiónov, spravidla realizované s podporou rôznych typov fondov EÚ. Svoje aktivity odprezentovali aj odborné združenia Smart Cities klub a Slovak Smart City Cluster.

Milan Ištván

Košice systematicky znižujú spotrebu energií a pomáhajú aj najzraniteľnejším

Košice sa aktívne zapájajú do európskej iniciatívy Misia EU 100 klimaticky neutrálnych a inteligentných miest a ukazujú, že aj samospráva dokáže výrazne ovplyvniť spotrebu energií, náklady aj kvalitu života obyvateľov. Projekt „Building Power: Reducing Building Emissions and Energy Use in Bratislava and Košice“ prináša do mesta systematický prístup k riadeniu energií, ktorý stojí na dátach, spolupráci a konkrétnych opatreniach v praxi.

Energetický manažment ako základ úspor

Jedným z hlavných pilierov projektu bolo zavedenie centrálného energetického manažmentu v budovách v majetku mesta, ktoré sú využívané na administratívne, vzdelávacie, sociálne, kultúrne, či športové účely. Mesto Košice dnes sleduje až 167 prevádzok s 1 292 odbernými miestami energií. Na magistráte mesta Košice vznikol v roku 2024 špecializovaný referát energií a bola zavedená digitálna aplikácia na monitoring spotreby, ktorá umožňuje presne sledovať, kde a ako sa energie využívajú. Vďaka tomu dokáže mesto efektívnejšie plánovať investície, optimalizovať prevádzku budov, identifikovať anomálie v spotrebe a prijímať okamžité opatrenia na ich odstránenie.

Výsledky sa dostavili pomerne rýchlo. Medzi rokmi 2024 a 2025 sa podarilo znížiť náklady na energie o 7 % a v strednodobom horizonte (2020 – 2024) dosiahli Košice pokles spotreby energií v budovách v majetku mesta o viac než 5 %. Tieto čísla dokazujú, že systematická práca s dátami, koordinácia a zdieľanie informácií a know-how medzi zainteresovanými aktérmi, ale aj realizácia investičných a neinvestičných opatrení, prináša merateľné úspory.

Keď energia nie je samozrejmosť

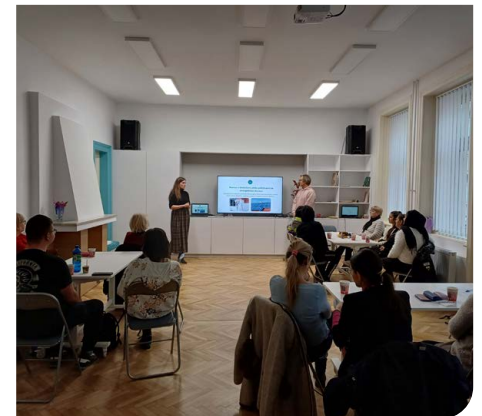
Projekt však v Košiciach nekončí len pri technických riešeniach. Významnou súčasťou je aj riešenie energetickej chudoby, ktorá zasahuje najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva. Partner projektu, organizácia ETP Slovensko, zrealizoval v rámci projektu rozsiahle mapovanie situácie v 530 domácnostiach, čo predstavuje približne 2 000 ľudí. Výsledky ukázali, že až 56 % respondentov spĺňa kritériá energetickej chudoby.

Zistenia poukázali na zásadný problém: domácnosti s najnižšími príjmami často platia za energie najviac. Dôvodom je neefektívne bývanie, využívanie improvizovaných zdrojov vykurovania, či obmedzená možnosť ovplyvniť technický stav obydli. Kľúčovým faktorom je pritom typ bývania.

Košice preto zvolili participatívny prístup. Obyvatelia sa zapojili do workshopov, kde spolu s odborníkmi navrhovali konkrétne riešenia. Takýto prístup zabezpečuje, že opatrenia nie sú len teoretické, ale reflektujú reálne potreby ľudí a majú väčšiu šancu na úspešnú implementáciu.

Riešenia, ktoré majú potenciál rásť

Projekt Building Power tak v Košiciach ukazuje, že moderné mesto môže byť nielen energeticky efektívne, ale aj sociálne

citlivé. Kombinácia dátového riadenia, technologických nástrojov, cielených opatrení a zapojenia obyvateľov vytvára základ pre dlhodobú udržateľnosť a kvalitnejšie mestské prostredie. Tento prístup môže byť inšpiráciou aj pre ďalšie mestá. Pre viac informácií nás kontaktujte na energie@kosice.sk a etp@ke.etp.sk.

Projekt „Building Power: Reducing Building Emissions and Energy Use in Bratislava and Košice“ je financovaný z prostriedkov Európskej únie, Programu pilotných miest v rámci iniciatívy Net Zero Cities, ktorá podporuje mestá na ich ceste ku klimatickej neutralite.

Dva dni, ktoré môžu zmeniť vaše mesto, obec aj kraj

Ako získať náskok v novom programovom období, kde nájsť financovanie a ako zavádzať inovácie, ktoré majú reálny dopad? inDays Žilina 2026 prináša odpovede, konkrétne príklady aj ľudí, ktorí o nich rozhodujú. Ak chcete byť pripravení na to, čo prichádza, toto podujatie by ste nemali vynechať.

Niektoré podujatia vás inšpirujú, iné vám pomôžu konať. inDays Žilina 2026 robí oboje – a ešte viac.

Už v **utorok 12. mája** začína program formátom, ktorý má skutočný význam pre vedenie samospráv. **Mayor's Café** v priestoroch Novej synagógy ponúkne priamy dialóg medzi primátormi, starostami, županmi a ich zástupcami a vedením MIRRI o tom, čo samosprávy čaká v najbližšom období. Témy, ktoré sa tu otvoria, rozhodnú o tom, kto bude pripravený a kto bude dobiehať. Nové programové obdobie, pripravované výzvy, vznik Living Labs, aj možnosti dlhodobej spolupráce medzi štátom a samosprávami. Bez prezentácií „do šuplíka“. S priestorom na otázky, skúsenosti a konkrétne podnety priamo z miest a obcí. Večer pokračuje blokom STICS, ktorý ukáže, ako premeniť skúsenosti na reálne výsledky. Dozviete sa, ako fungujú Living Labs v praxi, aké výsledky už prinášajú a ako sa môže vaša samospráva zapojiť – napríklad v role STICS Follower – a získať konkrétne benefity. A práve tu často vzniká to najdôležitejšie. Neformálne stretnutie a networking, kde sa spájajú mestá, regióny aj partneri a kde vznikajú spolupráce, ktoré majú reálny dopad.

VIP registrácia pre primátorov, starostov, županov a ich zástupcov na utorokový program je dostupná tu: <https://forms.gle/u3t7HZ1nha4agTuL6>

Streda 13. mája prináša celodenný program v rámci už 11. ročníka konferencie **Slovensko na ceste k Smart Cities**. Je otvorený všetkým, ktorí chcú svoju samosprávu posúvať dopredu. Začína tým najdôležitejším, ako dostať inovácie zo stratégií do reality. Dozviete sa, kam smerujú priority MIRRI, čo sa pripravuje a ako sa na to pripraviť už dnes, aby ste mali náskok. Nasleduje blok venovaný Living Labs – nástroju, ktorý umožňuje testovať inovácie priamo v reálnom prostredí miest a obcí. Získate jasnú predstavu o tom, ako fungujú, čo prinášajú a ako ich využiť vo vlastnej praxi. Nebude chýbať ani inšpirácia zo Slovenska a zo zahraničia, vrátane Helsínk. Popoludnie prinesie ešte konkrétnejšie odpovede na otázky, ktoré rieši každá samospráva, kde budú nové finančné príležitosti po eurofondoch, ako sa pripraviť na obdobie 2028+, ako riešiť dostupnosť služieb v regiónoch, ako využiť umelú inteligenciu v komunikácii s obyvateľmi, alebo ako pracovať so zeleňou strategicky a na základe dát. To všetko doplnené o reálne príklady, dáta a skúsenosti z praxe – nie teórii.

inDays nie je konferencia, ktorú si vypočujete a zabudnete. Je to miesto, kde získate informácie, kontakty a smerovanie, ktoré môžete okamžite preniesť do svojho mesta, obce alebo kraja.

Registrácia na stredajší program je bezplatná:

<https://indays.sk>

Celý program, detaily a ďalšie informácie nájdete na:

<https://indays.sk>

Ak chcete vedieť, čo prichádza – a byť na to pripravení skôr než ostatní – mali by ste tam byť.

Program zameraný na inovácie v samosprávach inDays Žilina 2026

inDays Mayor's Café
Utorok 12.5.2026

priestory Nová Synagóga (pre primátorov, starostov a ich zástupcov)

od 17 h. Ako na inovácie

Moderátor: Vladimír Jurík

Diskutujúci: Samuel Migaľ, Ladislav Šimko a prítomní primátori a starostovia

Bodový program:

- Aktuálne novinky pre samosprávy
- Zapojenie MIRRI do SCK a rozvoj dlhodobej spolupráce
- Príprava nového programového obdobia
- Národný projekt zameraný na vznik Living Labs
- Potreby a skúsenosti samospráv – otvorená diskusia

Táto diskusia ponúkne otvorený dialóg medzi zástupcami miest, obcí, aj regiónov a vedením ministerstva MIRRI o spolupráci pri príprave nového programového obdobia. Predstaví sa činnosť príslušnej komisie, pripravovaný národný projekt Living Labs na testovanie inovácií v mestách a obciach, aj zapojenie MIRRI do SCK s dôrazom na dlhodobú spoluprácu. Minister MIRRI predstaví priority rezortu a plánované výzvy, vládny splnomocnenec priblíži aktuálne kroky ministerstva a možnosti zapojenia samospráv. Diskusia poskytne priestor na zdieľanie skúseností, otázky, aj konkrétne podnety zo strany miest a obcí.

od 19.00 h.

STICS: Ako sa zapojiť do STICS a premeniť skúsenosti na výsledky

Prezentujúci: Jaroslav Kacer

Bodový program:

- Projekt STICS – základné predstavenie a ciele
- Vznikajúce Living Labs – zameranie a príklady
- Skúsenosti z praxe, dosiahnuté výsledky a replikovateľné prístupy
- Aktuálna ponuka zapojenia samospráv v role STICS Follower
- Otázky a diskusia

Tento blok ponúkne manažérske zhrnutie projektu STICS určené pre vedenie samospráv. Predstaví hlavné ciele projektu, vznikajúce Living Labs, aj doterajšie skúsenosti, výsledky a príklady riešení, ktoré je možné ďalej replikovať v ďalších mestách a obciach. Účastníci sa zároveň oboznámia s aktuálnymi možnosťami zapojenia vrátane role Follower a konkrétnych prínosov spolupráce. Blok bude zakončený priestorom na otázky a diskusiu. Detailnejšie informácie a praktické ukážky budú predstavené v nadväzujúcom programe nasledujúci deň.

20.00 h. Neformálne stretnutie a diskusia pri občerstvení

Na prezentácie nadviaže networkingové stretnutie s občerstvením, ktoré ponúkne priestor na nadväzovanie nových kontaktov a rozvoj spolupráce medzi účastníkmi. Neformálna diskusia sa zameria na aktuálne témy, ako je zavádzanie inovácií, rozvoj Living Labs a zdieľanie praktických skúseností, a vytvorí príležitosti pre vznik nových partnerstiev a spoločných projektov.

Jednoduchá VIP registrácia pre primátorov, starostov a ich zástupcov na podujatie Mayor's Café tu: <https://forms.gle/u3t7HZ1nha4agTuL6>

inDays: SLOVENSKO NA CESTE K SMART CITIES Streda 13.5.2026

Veľká zasadačka úradu Žiliny
(vstup zdarma)

8.50 h. Otvorenie konferencie a privítanie hostí

Moderátor: Jaroslav Kacer

Prezentujúci: Peter Fiabáne, Vladimír Jurík

9.00 h. BLOK 1: Ako priniesť inovácie do samospráv

Moderátor: Jaroslav Kacer

Diskutujúci: Radomír Šalitroš, Vladimír Jurík, Peter Fiabáne, Pavol Kováčik

Bodový program:

- Priority MIRRI a pripravované aktivity pre samosprávy
- Spolupráca MIRRI a Smart Cities klub – výsledky a ďalší rozvoj
- Living Labs ako nástroj na zavádzanie inovácií
- Podpora inovácií v praxi: brownfieldy a rozvoj dostupného bývania
- Na čo sa môžu samosprávy pripraviť už teraz a ako získať náskok

Ako premeniť stratégie na konkrétne projekty a nezostať pozadu? Tento blok ukáže, kam smeruje podpora inovácií v najbližšom období a ako môžu mestá a obce využiť aktuálne aj pripravované príležitosti vo svoj prospech. Predstavíme kľúčové priority a aktivity MIRRI, výsledky spolupráce so Smart Cities Klubom aj jej ďalší rozvoj. Zameriame sa na Living Labs ako praktický nástroj na zavádzanie inovácií a otvoríme dôležité témy, ako je revitalizácia brownfieldov a rozvoj dostupného bývania. Účastníci získajú jasnú predstavu o tom, čo sa chystá a ako sa na to pripraviť už dnes, aby mohli byť medzi prvými, ktorí nové výzvy a príležitosti skutočne využijú.

11.00 h. Coffee break

11.30 h. BLOK 2: Ako Living Labs posúvajú inovácie ďalej

Moderátor: Jaroslav Kacer

11.30 h. Čo sú Living Labs a čo prinášajú samosprávam

Prezentujúci: Milan Douša

Tu získate praktické a zrozumiteľné informácie o tom, čo sú Living Labs, ako fungujú a ako ich môžu samosprávy využiť vo svoj prospech. Dozviete sa, ako tento prístup prepája mestá aj obce, občanov, firmy aj expertov pri testovaní inovácií priamo v reálnom prostredí a ako pomáha zrýchliť zavádzanie nových riešení pri súčasnom znižovaní rizík. Ukážeme, ako môžu Living Labs viesť k efektívnejším rozhodnutiam a projektom, ktoré skutočne zodpovedajú potrebám miest a obcí.

11.45 h. Inšpirácia STICS: Ako vznikajú Living Labs v praxi a čo už prinášajú

Prezentujúci: Vladimír Ondrejčka

Nazriete do reálnej praxe budovania Living Labs na Slovensku v rámci projektu STICS. Predstavíme vznik a fungovanie šiestich Living Labs, ich zameranie aj konkrétne výsledky a skúsenosti z realizácie. Získate inšpiráciu, ktoré prístupy sa osvedčili a čo možno jednoducho preniesť do ďalších miest, obcí a regiónov. Zároveň sa dozviete, ako sa do projektu zapojiť – ako STICS Followers, Collaborators alebo Explorers – a aké konkrétne prínosy môže zapojenie priniesť vašej samospráve.

12.20 h. Inšpirácia zo zahraničia: Living Lab Smart Kalasatama (Helsinki)

Získate inšpiráciu z Helsínk, kde mesto prostredníctvom Living Lab Smart Kalasatama testuje inovácie priamo v praxi. Ukážeme, ako možno aj s obmedzenými zdrojmi realizovať malé experimenty, zapojiť obyvateľov aj firmy a rýchlo overovať, ktoré riešenie má zmysel ďalej rozvíjať. Tento prístup ponúka konkrétnu inšpiráciu ako zavádzať inovácie smart, efektívne a s reálnym dopadom aj v slovenských mestách.

12.50 h. Obedová prestávka

14.00 h. BLOK 3: Zdieľané skúsenosti, ktoré posúvajú samosprávy vpred

Moderátor: Jaroslav Kacer

14.00 h. Čo prináša nové programové obdobie a ako sa naň pripraviť

Prezentujúci: Ladislav Šimko MIRRI

14.20 h. Smart projekty na Slovensku, čo príde po eurofondoch a kde sú nové príležitosti

Prezentujúci: Milan Ištván

Chcete vedieť, kam smeruje podpora smart projektov a kde budú najväčšie príležitosti v najbližších rokoch? Tento príspevok ponúkne prehľad financovania z Programu Slovensko a jeho prepojenie na ďalšie zdroje, ako sú Plán obnovy a odolnosti či Horizon Europe. Zároveň sa pozrieme dopredu – čo prinesie nové programové obdobie EÚ 2028–2034 a ako sa naň Slovensko pripravuje. Nebude chýbať ani praktický pohľad na to, čo to znamená pre mestá a regióny a ako sa pripraviť na ďalšiu vlnu podpory smart projektov. Ak chcete mať náskok a vedieť, kam smerujú investície, tento príspevok by ste si nemali nechať ujsť.

14.30 h. Dostupné služby bez hraníc

Prezentujúci: Šimon Přecechtěl, Tomáš Chmela

Bodový program:

- Periférne mestá pod tlakom – dáta, príčiny a cesta von
- ZK Point – ako Zlínský kraj mení dostupnosť služieb od roku 2027

Malé mestá do 10-tisíc obyvateľov sa vyludňujú. Strácajú ľudí, služby aj perspektívu – a len ťažko konkurujú veľkým aglomeráciám. Pritom práve tieto územia tvoria oporu regiónov. Čo s tým? Prvá časť príspevku prinesie jasnú odpoveď: dáta z výskumu šiestich periférnych miest v Zlínskom a Žilinskom kraji, do ktorého sa zapojilo vyše 120 miestnych aktérov, 50 hĺbkových rozhovorov a 10 stretnutí s občanmi aj vedením samospráv. Výsledkom je nielen obraz problému, ale aj konkrétny profil toho, koho do územia pritiahnúť a do čoho investovať v prvom rade. Inšpiráciu doplnia príklady miest a krajov, ktorým sa to už podarilo – doma aj v zahraničí.

V druhej časti príspevku vystúpi Mgr. Tomáš Chmela, prvý námestník hejtmana Zlínskeho kraja pre strategický rozvoj a dotácie, ktorý predstaví konkrétnu odpoveď kraja: koncept ZK Pointu. Jedno miesto, ktoré spojí coworking, Talent HUB, krajské poradenstvo aj telemedicínsku miestnosť – a prinesie kvalitné služby tam, kde dnes chýbajú. Spustenie je plánované na rok 2027.

Pretože dostupnosť služieb nie je len sociálna téma. Je to najsilnejší argument pre to, aby ľudia v regióne zostávali – a prichádzali noví.

15.00 h. Umelá inteligencia v meste posúva komunikáciu s obyvateľmi

Prezentujúci: Milan Douša

Ako začať s umelou inteligenciou v samospráve a čo to skutočne prinesie? Na príklade mesta Žilina bude predstavené zavedenie AI chatbota a jeho dopad na komunikáciu s občanmi. Príspevok sa zameria na praktické skúsenosti, prínosy aj výzvy vrátane úlohy dát, dôvery a zapojenia obyvateľov. Ukáže tiež, ako môže AI postupne rozširovať svoje využitie smerom k inteligentnému a efektívnemu riadeniu mesta.

15.15 h. Spolupráca odolných mestských stratégií

Prezentujúci: Ciarán O'Sullivan

Ako môžu mestá efektívne smerovať ku klimatickej neutralite? Táto prezentácia predstaví prístupy k tvorbe odolných mestských stratégií a roadmap prostredníctvom spolupráce expertov, samospráv a verejnosti. Na príkladoch z európskych miest ukáže, ako prepojiť ambície s praktickými riešeniami a ako zapojiť rôzne skupiny aktérov do plánovania.

Dôraz bude kladený na využitie digitálnych nástrojov, ako je City Intelligence Lab, ktoré umožňujú prepájať expertné plánovanie s pohľadom verejnosti a zlepšujú kvalitu rozhodovania. Prezentácia zároveň prinesie konkrétne ukážky z praxe, ako možno rôznorodé vstupy premeniť na zrozumiteľné výstupy podporujúce transparentný dialóg a efektívny rozvoj miest.

15.30 h. Európske partnerstvá otvárajú nové príležitosti pre inovatívne samosprávy

Prezentujúci: Juraj Fukatsch

Zistíte, ako môžu európske partnerstvá v oblasti výskumu a inovácií pomôcť mestám smerovať k udržateľnej a modernej budúcnosti. Predstavíme partnerstvo DUT a jeho kľúčové témy – obehové hospodárstvo, energeticky pozitívne štvrte, alebo koncept 15-minútového mesta – a ukážeme, aké konkrétne príležitosti prináša aktuálna výzva JTC 2025. Získate prehľad o možnostiach financovania, zapojení slovenských subjektov, aj o tom, ako sa do týchto iniciatív aktívne zapojiť – či už ako žiadateľ, expert alebo partner. Ukážeme tiež, ako tieto príležitosti nadväzujú na Program Slovensko a stratégiu RIS3 a ako ich využiť pre rozvoj inovácií v mestách a obciach.

15.40 h. Smart práca so zeleňou ako kľúč k odolným a príjemným samosprávam

Prezentujúci: Jaroslava Šmerdová

Zistíte, ako môžu mestá vďaka dátam, satelitným snímkam a digitálnym nástrojom riadiť zeleň strategicky a s reálnym dopadom. Ukážeme, ako princíp 3-30-300, monitoring vitality stromov (UpGreen) alebo predikcie vývoja klímy pomáhajú lepšie reagovať na klimatické zmeny, plánovať výsadbu a efektívne začleňovať zeleň do rozvoja miest aj nových projektov. Získate inšpiráciu, ako premeniť zeleň z doplnku na kľúčový prvok kvalitného a udržateľného mestského prostredia.

15.50 h. Coffee break

16.20 h. BLOK 4: Žilina ako mesto budúcnosti v praxi

Moderátor: Jaroslav Kacer

16.20 h. Inovačný ekosystém Žiliny a jeho potenciál

Prezentujúci: INOVIA, Peter Fiabáne

Objavte, čo robí zo Žiliny jeden z najzaujímavejších inovačných regiónov na Slovensku. Predstavíme kľúčových aktérov, silné stránky aj príležitosti pre ďalší rozvoj a ukážeme, ako prepojenie mesta, firiem, akademického sektora a ďalších partnerov vytvára priestor pre nové projekty a inovácie. Nazriete aj do vízie Žilina 2050, ktorá ukazuje, kam mesto smeruje a aké zmeny sú nevyhnutné pre jeho udržateľný a konkurencieschopný rozvoj.

17.00 Spoločne tvoríme budúcnosť Žiliny vrátane AI

Diskutujúci: Peter Fiabáne a publikum

Bodový program:

- Vízia mesta vs. potreby obyvateľov
  - Video: Vízia Žilina 2050
  - Video: Výsledky ankety obyvateľov
  - Moderovaná diskusia: zhody a rozdiely medzi stratégiou a očakávaniami obyvateľov
- Konkrétne podnety od obyvateľov
  - Video: Námety a návrhy z ankety
  - Rýchla expertná diskusia: realizovateľnosť, priority a prekvapenia
- Budúcnosť Žiliny v troch scenároch (Participatory Foresight)
  - Scenár 1: Čo sa stane, ak mesto nebude konať
  - Scenár 2: Riziká zlých rozhodnutí
  - Scenár 3: Ideálne smerovanie mesta

- Diskusia ku každému scenáru

- Spoločné zamyslenie nad budúcnosťou mesta
- Záver a ďalšie kroky

Ako bude Žilina vyzerat' o 10, 20 alebo 25 rokov? Tento interaktívny blok vás vtiahne do tvorby budúcnosti mesta pomocou prístupu Participatory Foresight, ktorý prepája dáta, názory obyvateľov aj expertné pohľady. Prostredníctvom vizuálnych výstupov, výsledkov ankety a moderovanej diskusie spoločne preskúmame rôzne scenáre vývoja Žiliny do roku 2050 a zameriame sa na konkrétne kroky, ktoré môžu jej budúcnosť ovplyvniť už dnes. Blok zároveň ukáže, ako možno preniesť know-how z projektu STICS do reálneho strategického plánovania mesta a ako doň efektívne zapojiť verejnosť, partnerov aj nové technológie vrátane AI.

inDays Workshops Streda 13.5.2026

Malá zasadačka úradu Žiliny

(vstup zdarma a nutná registrácia)

9.00 h. Ako overiť inovácie v praxi a pripraviť ich na trh

Prezentujúci: (tbc)

Tento interaktívny workshop sa zameria na to, ako preniesť výstupy projektu STICS do reálneho využitia v praxi. Účastníci si vyskúšajú, ako overovať funkčnosť riešení, identifikovať ich skutočný prínos pre samosprávy a hľadať cesty k ich ďalšiemu rozvoju. Spoločne sa zameriame na možnosti komercializácie, škálovania a využitia v rôznych typoch miest a obcí. Workshop ponúkne priestor na zdieľanie spätnej väzby, identifikáciu silných stránok aj oblastí na zlepšenie a pomôže lepšie pochopiť trhový aj aplikačný potenciál jednotlivých riešení. Ideálne pre tých, ktorí chcú posunúť inovácie z pilotnej fázy do reálneho nasadenia.

11.00 h. Coffee break

11.30 h. Verejný priestor, ktorý funguje pre všetkých (Praktický workshop o inkluzívnom navrhovaní verejných priestorov)

Prezentujúci: Jana Adamková

Bodový program:

- Úvod: Ako rozmyšľame o verejnom priestore
- Aktuálne trendy v Európe
- Najčastejšie chyby v projektoch
- Ako plánovať inkluzívny verejný priestor – praktický návod
- Konkrétne prvky, ktoré fungujú
- Mini workshop – práca v skupinách
- Záver a odovzdanie certifikátov

Workshop je určený výkonným pracovníkom samospráv – nielen mesta Žilina, Žilinského kraja a obcí regiónu – a ponúka konkrétne know-how, ako navrhovať verejné priestory, ktoré skutočne fungujú pre všetky generácie. Prebehne za účasti odborníkov z praxe a každý účastník na záver obdrží certifikát o absolvovaní.

Program vychádza z myšlienky, že verejný priestor nie je len estetickým prvkom mesta, ale infraštruktúrou pre zdravie, pohyb detí a tínedžerov, sociálne väzby v susedstvách a prevenciu osamelosti seniorov. Z tejto perspektívy sa odvíja celý workshop.

Účastníci získajú prehľad aktuálnych európskych trendov – od prírodných prvkov hry a priestorov pre tínedžerov cez multifunkčné parky až po malé zásahy v uliciach. Kritická časť ukáže najčastejšie chyby v projektoch a otvorí kľúčovú otázku: Pre koho vlastne tento priestor funguje?

Ťažisko workshopu tvorí praktický štvorstupňový návod: identifikácia užívateľov a ich potrieb, pozorovanie priestoru cez tri jednoduché otázky (Mám sa tam ako dostať? Mám dôvod zostať? Mám si kde sadnúť?), metódy participácie a lacné testovanie riešení pred ich realizáciou. Súčasťou je aj prehľad konkrétnych prvkov, ktoré v praxi fungujú, s ústrednou myšlienkou: dobrý verejný priestor nie je súbor umiestnených prvkov, ale ekosystém aktivít.

Záverečný skupinový mini workshop ponúkne účastníkom možnosť vyskúšať si získané poznatky na konkrétnom priestore zo Žiliny – každá skupina navrhne riešenia pre inú cieľovú skupinu a spoločne prediskutuje, či sú ich požiadavky zlučiteľné.

Registrácia na inDays workshop - Verejný priestor pre všetkých:

<https://forms.gle/Lk5RL1tAZa2pRJTHA>

Žilina budúcnosti sa rodí práve teraz

Vízia mesta nestačí, ak nezachytí skutočné potreby ľudí. Práve preto inDays Žilina 2026 prináša unikátne prepojenie strategického plánovania, dát z ankety a participatívneho foresightu. Výsledok? Diskusia, ktorá nekončí potleskom, ale konkrétnymi krokmi pre budúcnosť mesta. Práve v tom spočíva DNA iniciatívy inDays – každý ročník sa má čo najviac premietnuť do hostiteľského mesta a zanechať v ňom reálnu stopu.

Žilina dnes nestojí len pred otázkou, kam sa chce posunúť. Oveľa dôležitejšie je, ako sa k tejto odpovedi dopracuje. Práve preto sa v rámci summitu inDays Žilina 2026 pre-pája vznikajúca Vízia Žilina 2050 s hlasom samotných obyvateľov – spôsobom, ktorý ide výrazne za hranice klasických konferencií.

Pomôžte nám zlepšiť Žilinu! Odpovedať na otázky ankety zaberie menej ako 1 minútu.
» <https://forms.gle/gNwmkoNqENDMukj38>

Nejde o prezentáciu hotových riešení. Ide o živý proces, v ktorom sa stretávajú dáta, skúsenosti aj očakávania ľudí. A práve záverečný blok programu v stredu 13. mája ukáže, čo sa stane, keď sa tieto svety naozaj prepoja. Základom celého bloku je porovnanie dvoch perspektív. Na jednej strane stojí strategická vízia mesta, pripravovaná v spolupráci s expertmi a partnermi. Na druhej strane sú reálne podnety od obyvateľov zo spomínanej ankety (na vyššie uvedenom odkaze), ktorú môže

vyplniť ktokoľvek a ktorá je zároveň integrovaná do mestského AI chatbota.

Tieto dva pohľady sa nestretnú len symbolicky. Pomocou AI vizualizácií budú postavené vedľa seba tak, aby bolo jasne vidieť, kde sa zhodujú a kde naopak vznikajú rozdiely. Program však ide ešte ďalej. Neostáva len pri porovnaní vízie a reality, ale pracuje aj s konkrétnymi podnetmi od obyvateľov, ktoré sa objavujú v ankete a budú spracované v prezentácii pomocou AI tak, aby boli čo najzrozumiteľnejšie a ľahko predstavitelne pre všetkých. Jedným z najsilnejších momentov celého bloku bude práca so scenármi budúcnosti mesta pomocou prístupu Participatory Foresight a využitia AI. Namiesto jednej „správnej“ vízie sa otvorí diskusia nad tromi možnými smermi vývoja.

Prvý scenár ukáže, čo sa môže stať, ak mesto nebude konať a nechá vývoj plynúť bez zásadných zásahov. Druhý sa zameria na riziká nesprávnych rozhodnutí, ktoré môžu mať dlhodobé negatívne dopady. A tretí

predstaví ideálnu trajektóriu – smerovanie, ktoré prepája strategické plánovanie mesta s očakávaniami jeho obyvateľov a ďalších lokálnych aktérov.

Každý zo scenárov sa stane základom pre otvorenú diskusiu. Nie teoretickú, ale praktickú s dôrazom na to, na čo si dať pozor a čo je možné urobiť už dnes, aby sa Žilina priblížila k želanej budúcnosti.

Celý blok následne vyústi do spoločného zamyslenia nad tým, aké konkrétne kroky by mali nasledovať. Práve tu sa naplno ukazuje podstata iniciatívy inDays – program nekončí prezentáciou, ale pokračuje v reálnych výstupoch pre mesto.

Žilina tak nebude hostiť len klasické podujatie, ale aj konkrétne pomoc pri strategickom plánovaní a ukážku využitia moderných nástrojov vrátane umelej inteligencie a skúseností z projektu STICS (Smart transformačné a inovačné konzorcium Slovensko), ktoré mestu zostanú k dispozícii aj po skončení summitu.

Verejný priestor, ktorý funguje pre všetkých

Nie všetky verejné priestory fungujú tak, ako by mali. Tento praktický workshop na inDays Žilina 2026 ukáže, PREČO a hlavne AKO to robiť lepšie. Získajte konkrétne know-how, ktoré môžete okamžite aplikovať vo svojej samospráve. Kapacita je obmedzená.

Ako vyzerá verejný priestor, ktorý naozaj žije? Taký, kde sa deti hrajú, tínedžeri sa zdržujú, dospelí stretávajú a seniori necítia osamelo? Odpoveď nie je v dizajne. Je v pochopení ľudí.

Práve na tom stojí praktický workshop „Verejný priestor, ktorý funguje pre všetkých“, ktorý bude prebiehať paralelne s hlavným programom summitu inDays Žilina 2026 a je určený najmä výkonným pracovníkom samospráv.

Toto nie je teória ani inšpirácia „z Pinterestu“. Je to koncentrované know-how z praxe, ktoré vám pomôže navrhovať priestory tak, aby skutočne fungovali pre všetky generácie.

Workshop otvorí základnú otázku: **ako vlastne rozmýšľame o verejnom priestore dnes a čo robíme nesprávne.** Následne ponúkne prehľad aktuálnych trendov v Európe, od prírodných herných prvkov cez priestory pre tínedžerov až po multifunkčné parky či malé, ale účinné zásahy v uliciach.

Dôležitou časťou bude pomenovanie najčastejších chýb v projektoch. Nie preto, aby sme kritizovali, ale aby sme sa vedeli pýtať tú najdôležitejšiu otázku: pre koho tento priestor naozaj funguje?

Ťažisko workshopu tvorí praktický a ľahko aplikovateľný postup, ktorý vás prevedie celým procesom návrhu. Naučíte sa identifikovať používateľov priestoru a ich potreby, pozerat sa na miesto cez tri jednoduché otázky: **Dostanem sa tam? Mám dôvod zostať? Mám si kde sadnúť?** – a využívať participáciu aj jednoduché testovanie riešení ešte pred ich realizáciou.

Nebude chýbať ani prehľad konkrétnych prvkov, ktoré v praxi fungujú. Nie ako zoznam „čo tam dať“, ale ako súčasť širšieho pohľadu: **kvalitný verejný priestor nie je súbor prvkov, ale živý ekosystém aktivít.**

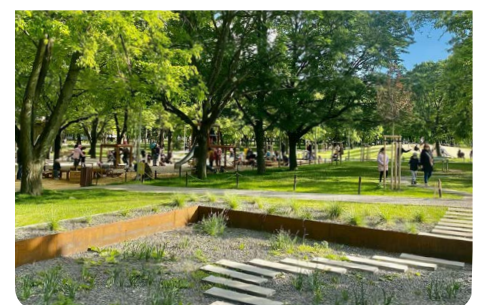
Na záver si všetko vyskúšate na vlastnej koži. V rámci mini workshopu budete pracovať v skupinách na reálnom priestore zo Žiliny a navrhnete riešenia pre rôzne cieľové skupiny. Spoločne potom otvoríte diskusiu, či sa tieto potreby dajú prepojiť do jedného funkčného celku.

Každý účastník si okrem nových poznatkov odnesie aj certifikát o absolvovaní. Oveľa dôležitejšie však bude to, čo si odnesiete späť do svojej samosprávy – schopnosť navrhovať priestory, ktoré majú skutočný dopad.

Workshop je bezplatný pre registrovaných účastníkov a je financovaný EÚ NextGenerationEU prostredníctvom Plánu obnovy a odolnosti SR v rámci projektu Smart transformačné a inovačné konzorcium Slovensko (STICS), č. 09I02-03-V01-00011.

Kapacita workshopu je obmedzená, preto odporúčame registrovať sa čo najskôr:
» <https://forms.gle/Lk5RL1tAZa2pRJTHA>

Ak chcete, aby verejný priestor vo vašom meste nebol len pekný, ale aj živý a funkčný, toto je workshop, ktorý by ste nemali vynechať.

Ihriská ako súčasť klimatickej infraštruktúry mesta

Detské ihriská a parky dnes už nie sú len miestom oddychu. V čase klimatickej zmeny sa stávajú súčasťou mestskej infraštruktúry, ktorá pomáha zadržiavať vodu, ochladzovať mesto a vytvárať zdravšie prostredie pre život. Modro-zelená infraštruktúra pritom môže byť zároveň hravá, estetická aj funkčná. Príklady z Bratislavy, Kodane, Göteborgu či Budapešti ukazujú, že adaptácia na klimatickú zmenu môže byť prirodzenou súčasťou verejných priestorov – vrátane tých, ktoré sú určené na hru detí.

V posledných rokoch sa ukazuje, že práve verejné priestory môžu zohrávať kľúčovú úlohu pri zvládaní extrémov počasie. Ak sú ekologické funkcie premyslene prepojené s dizajnom priestoru, adaptácia na klimatickú zmenu prestáva byť len technickým opatrením – stáva sa prirodzenou súčasťou každodenného života v meste.

Verejný priestor ako infraštruktúra mesta

Úloha verejného priestoru sa v mestách postupne mení. Kým historicky bol často chápaný najmä ako reprezentatívny priestor, dnes je čoraz viac vnímaný ako infraštruktúra, ktorá ovplyvňuje kvalitu života aj ekologickú stabilitu mesta.

Ako vysvetľuje Ing. Peter Pasečný, autorizovaný krajinný architekt z ateliéru 2ka, tento posun je dlhodobý: „Úloha verejného priestoru v mestách sa postupne menila od reprezentatívnej funkcie k praktickej a dnes už nutne aj k ekologickej. Pôvodne slúžil najmä ako nástroj vyjadrenia moci s dôrazom na kompozíciu a estetiku. Neskôr sa jeho význam rozšíril o zlepšovanie životných podmienok obyvateľov, keď začal plniť aj hygienické a rekreačné funkcie. Dnes je verejný priestor chápaný komplexne ako súčasť mestskej infraštruktúry, ktorá zohráva významnú úlohu aj v ekologickej stabilite územia – napríklad pri hospodárení s vodou, znižovaní prehrievania či podpore biodiverzity.“

Tento posun zároveň mení spôsob, akým sa verejné priestory navrhujú. Už nejde len o estetiku alebo kompozíciu, ale o schopnosť priestoru reagovať na klimatické výzvy a zároveň zostať plnohodnotným miestom každodenného života.

Význam modro-zelenej infraštruktúry zdôrazňuje aj doc. Ing. arch. Katarína Kristiánová, MA, PhD. z Fakulty architektúry STU: „Modro-zelená infraštruktúra umožňuje mestám riešiť hospodárenie s dažďovou vodou spôsobom, ktorý zároveň prináša ekologické aj sociálne prínosy.“

Bratislava:

voda ako súčasť mestského parku

Revitalizovaný park na Račianskom mýte patrí medzi prvé projekty v Bratislave, kde sa klimatická adaptácia stala priamo súčasťou návrhu verejného priestoru. Autori návrhu z ateliéru 2ka pracovali s cieľom zlepšiť ekosystémové funkcie parku a zároveň vytvoriť kvalitný mestský priestor.

Račianske mýto, Bratislava

Dažďová záhrada na Račianskom mýte zachytáva vodu z okolia a vracia ju späť do pôdy – zároveň vytvára malý mestský biotop.

Zdroj: Po vlastných

V parku vznikli dažďové záhrady, priepustné povrchy a systém povrchových aj podpovrchových vsakovacích prvkov, ktoré umožňujú dažďovej vode postupne sa vracieť späť do pôdy. Spolu s novou vegetáciou tak park dokáže každoročne zadržať približne 4 700 m³ zrážkovej vody, čím znižuje tlak na kanalizačný systém a zároveň zlepšuje mikroklimu v okolí.

Ako dopĺňa Ing. Peter Pasečný, kľúčom k úspechu takýchto riešení je ich prepojenie s každodenným fungovaním priestoru: „Pri navrhovaní verejného priestoru so zadržiavaním dažďovej vody je kľúčové, aby tieto prvky nefungovali len ako izolované technické opatrenia, ale boli

prírodzene integrované do každodenného užívania priestoru. Takéto riešenia môžu súčasne plniť viacero funkcií – okrem retenčnej aj ekologickej, estetickéj, pobytovú či mikroklimatickú.“

Park tak ukazuje, že modro-zelená infraštruktúra nemusí zostať skrytá pod zemou – môže byť viditeľnou a prirodzenou súčasťou mestského priestoru.

Voda ako viditeľná súčasť mesta

Podobný prístup dnes využívajú aj viaceré európske mestá – každé však pracuje s vodou iným spôsobom a ukazuje, ako sa môže stať nielen technickým riešením, ale aj aktívnou súčasťou verejného priestoru a hry.

Kodaň:

voda, ktorá pozýva k hre

Na námestí Israels Plads v centre Kodane sa dažďová voda zhromažďuje v modelovaných plochách a kanálikoch, ktoré sú súčasťou systému hospodárenia s vodou. Zároveň však vytvárajú prostredie, kde sa deti môžu s vodou priamo hrať – sledovať jej tok, preskakovať mokré plochy alebo sa pohybovať cez plytké prúdy.

Israels Plads, Kodaň

Priestor navrhnutý pre vodu funguje aj bez nej – deti na Israels Plads využívajú kanáliky na hru počas celého roka.

Zdroj: autorka

**Göteborg:
ihrisko, ktoré funguje aj počas
dažďa**

Ihrisko v parku Renströmsparken pracuje s dažďom ako s prirodzenou súčasťou priestoru. Strechy v tvare kovových listov zachytávajú vodu a vedú ju do kanálikov, zatiaľ čo modelovaný terén vytvára malé „kaluže“, ktoré sa stávajú súčasťou hry. Priestor tak funguje aj počas dažďa.

Regnekplatsen, Göteborg

Na ihrisku v Göteborgu sa dažď nestáva prekážkou, ale zážitkom – voda je zachytávaná, vedená cez priestor a premieňa sa na súčasť detskej hry.

Zdroj: <https://www.02landskap.se>

**Budapešť:
nový život brownfieldu**

Park Széllkapu v Budapešti vznikol na mieste bývalého priemyselného areálu ako zelený park nad podzemným parkováním. Vďaka tomu bolo možné vytvoriť rozsiahlu zelenú plochu aj v hustej mestskej štruktúre. Vegetácia, vodné prvky a členitý terén zlepšujú mikroklimu a zároveň vytvárajú kvalitný verejný priestor. Charakteristickým prvkom sú aj solárne „dáždniky“, ktoré poskytujú tieň a vyrábajú energiu pre prevádzku parku.

Széllkapu Park, Budapešť

Transformácia brownfieldu na Széllkapu Park ukazuje, ako možno aj v hustej zástavbe vytvoriť zelený verejný priestor s pozitívnym vplyvom na mikroklimu mesta.

Zdroj: autorka

Voda ako magnet verejného priestoru

Mestá sa v minulosti snažili dažďovú vodu čo najrýchlejšie odvieť do kanalizácie. Dnes sa čoraz viac ukazuje, že udržateľnejší prístup je opačný – vodu v meste zadržať, spomaliť a nechať ju stať sa súčasťou verejného priestoru.

Význam takýchto riešení potvrdzuje aj výskum Meghan Talarowski, ktorá sa venuje tomu, ako prostredie ovplyvňuje detskú hru: „Prvky s vodnou hrou zvýšili fyzickú aktivitu detí až o 80 %.“ Voda tak neplní len ekologickú funkciu. Zvyšuje atraktivitu verejných priestorov, podporuje pohyb, experimentovanie aj sociálnu interakciu a zároveň pomáha ochladzovať mestské prostredie.

Pre mestá tak vzniká príležitosť navrhovať verejné priestory, ktoré sú zároveň infraštruktúrou aj miestom života. Keď sa technické riešenia prepájajú s kvalitným dizajnom, adaptácia na klimatickú zmenu prestáva byť neviditeľnou technológiou v podzemí. Stáva sa prirodzenou súčasťou mesta – takou, ktorú možno vidieť, zažiť a v prípade detí aj objaviť v hre.

Jana Adamková

Odborný garant: Studio 21

Studio 21
VEREJNÝ PRIESTOR JE NAŠE IHRISKO

Pod záštitou MIRRI SR

MINISTERSTVO INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA A INFORMATIZÁCIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

iDEME
iDEME Bratislava '26
Informatizácia až po dediny a mestá

Odborná konferencia o informatizácii verejnej správy

17. ročník
21. máj 2026

Hotel NH Bratislava Gate One
Ambrušova 7, Bratislava

www.ideme.net

Spolufinancovaný Európskou úniou

PROGRAM SLOVENSKO

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Financovaný Európskou úniou NextGenerationEU

PLÁN OBNOVY

MINISTERSTVO INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA A INFORMATIZÁCIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NASES
NÁRODNÁ AGENTÚRA PRE SÍŤOVÉ A ELEKTRONICKÉ SLUŽBY

Zlatí partneri

ASSECO

Microsoft

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Organizátor

Partneri

EXCLUSIVE NETWORKE

SYNCHRONIX

Strieborní partneri

CISCO

FORTINET

paloalto NETWORKS

SentinelOne

Mediálni partneri

euBrief

Happy Smart Cities

NEXTECH

PROMOSPRAVY.sk
Poborné Rieši Odborné a Miestne Organizácie

SITA

TOUCHIT

Vystavovateľ

GOPAS

BREZNO

Poslanci schválili viacero dôležitých rozhodnutí pre mesto

Mestskí poslanci schválili úpravy všeobecne záväzných nariadení, rozhodovali o majetkových otázkach, bytovej politike, dotáciách pre šport a kultúru aj o nových investíciách mesta.

Zdroj: <https://www.brezno.sk/poslanci-schvalili-viacero-dolezitych-rozhodnuti-pre-mesto/?f=>

Do školy sa už bezpečne dopravia aj na bicykli

V Brezne na Pionierskej ulici pribudol nový cyklochodník, ktorý zlepšuje bezpečnosť detí dochádzajúcich do školy na bicykli. Trasa prepája Švermovu ulicu s nábřežím rieky Hron a vedie popri základných školách, čím podporuje ekologickú dopravu a bezpečný pohyb žiakov v meste

Zdroj: <https://www.brezno.sk/do-skoly-sa-uz-bezpecne-dopravia-aj-na-bicykli/?f=>

ŽILINA

Mestský kamerový systém využíva moderné AI technológie

Mesto Žilina modernizuje mestský kamerový systém a postupne zavádza analytické kamery využívajúce prvky umelej inteligencie. Nové technológie umožňujú v reálnom čase analyzovať pohyb vozidiel a ľudí, zvyšovať bezpečnosť vo verejnom priestore a poskytovať dáta pre lepšie plánovanie dopravy a správy mesta.

Zdroj: <https://zilina.sk/mestsky-kamerovy-system-vyuziva-moderne-ai-technologie/>

Žilina pripravuje výstavbu nových nájomných bytov, aby podporila mladé rodiny a dostupné bývanie

Mesto Žilina pripravuje výstavbu nových nájomných bytov s cieľom podporiť dostupné bývanie pre mladé rodiny a pracovníkov v kľúčových profesiách. Projekt má prispieť k riešeniu rastúceho dopytu po bývaní a zároveň posilniť stabilitu a rozvoj mesta.

Zdroj: <https://zilina.sk/zilina-pripravuje-vystavbu-novych-najomnych-bytov-aby-podporila-mlade-rodiny-a-dostupne-byvanie/>

BANSKÁ BYSTRICA

Banská Bystrica pripravuje centrum TUMO pre mladých

Banská Bystrica pripravuje realizáciu projektu TUMO – centra pre kreatívne technológie, ktoré bude zamerané na rozvoj digitálnych zručností a kreativity mladých ľudí. Pôjde o prvé centrum tohto typu v krajinách V4 a významnú investíciu do vzdelávania a inovačného potenciálu regiónu.

Zdroj: <https://www.banskabystrica.sk/aktuality/2026/vynimocny-projekt-tumo-pre-mladych-strategicka-investicia-do-digitalnej-buducnosti-banskobystricke-ho-kraja-a-prve-centrum-vo-v4/>

ŽIAR NAD HRONOM

Mesto opäť podporí triedenie kuchynského bioodpadu.

Žiar nad Hronom pokračuje v podpore triedenia kuchynského bioodpadu v domácnostiach. Mesto reaguje na veľký záujem obyvateľov a opäť poskytne biologicky rozložiteľné vrecúška na zber bioodpadu, ktoré by malo získať približne 900 domácností v bytových domoch.

Zdroj: <https://www.ziar.sk/mesto-opat-podpori-triedenie-kuchynskeho-bioodpadu.-zaujem-o-bio-vrecuska-zo-strany-obyvatelej-je-velky/?f=>

NOVÉ ZÁMKY

Cyklotrasa Nové Zámky - Nesvady pred odovzdaním

Medzi mestami Nové Zámky a Nesvady vznikla nová cyklotrasa ako súčasť Ponitrianskej cyklomagistrály. Takmer 7,4 kilometra dlhý úsek spája mesto s termálnym kúpaliskom v Nesvadoch a ponúka bezpečné a komfortné prepojenie pre cyklistov aj rekreačných návštevníkov regiónu.

Zdroj: <https://www.novezamky.sk/fotogaleria-cyklotrasa-nove-zamky-nesvady-pred-odovzdanim-fotogaleria/d-60518>

Akcie pripravované Smart Cities klubom

Summit inDays Žilina 2026

12. – 14. máj 2026 Žilina

Program summitu nájdete na webe inDays Žilina 2026.

Bezplatná registrácia na www.zilina.indays.sk.

inDays Mayor's Café

12. máj 2026 Žilina

Akcia je pre primátorov a starostov – v prípade záujmu účasti nás kontaktujte. Počet miest je limitovaný.

Konferencia: Slovensko na ceste k Smart Cities

13. máj 2026 Žilina

Program konferencie nájdete na webe inDays.

Registrácia je bezplatná na www.indays.sk.

Budme na ceste k Smart Cities spolu

Časopis Happy Smart Cities je priestorom pre mestá, obce, kraje aj partnerov, ktorí veria, že inovácie majú zmysel, keď zlepšujú reálny život ľudí. Ak chcete byť súčasťou tejto komunity, možností je viac – a všetky vedú k osobnému kontaktu a spolupráci.

Záujem o členstvo v Smart Cities Klub

Ak ste mesto, obec alebo región a chcete sa aktívne zapojiť do komunity Smart Cities klubu, radi s vami prejdeme možnosti členstva a spolupráce. Podelte sa o skúsenosti, inšpirujte sa, zapojte sa a posúvajte svoje projekty od vízie k realizácii.

www.smartcitiesklub.sk

Záujem o obsah, PR alebo reklamu

Máte inšpiratívny príbeh, projekt, prípadovú štúdiu alebo záujem o PR či reklamu v našom magazíne? Happy Smart Cities je otvorený kvalitnému obsahu, ktorý prináša hodnotu mestám a samosprávam.

www.smartcitiesklub.sk

Váš kontakt: info@smartcitiesklub.sk

Budúcnosť miest nevzniká náhodou. **Vzniká spolupracou, dôverou a ochotou zdieľať.** Ak chcete byť pri tom, ozvite sa nám.